

Letnik XXXI, številka 1

Glasilo Škofijske gimnazije Vipava

Uredniška beseda

Drage bralke in bralci Isker!

Kljub poletni vročini in počitniškemu razpoloženju nam je, sedaj že bivšemu četrtemu letniku, uspelo sestaviti letošnje edine Iskre. Upamo, da Vam bodo všeč.

Žal tudi letošnje šolsko leto ni minilo brez žalostnih dogodkov, saj sta našo sredo zapustila dijak Blaž Nabergoj in profesor g. Otmar Črnilogar. Da sta vtisnila svoji imeni v naša srca, priča in memoriam.

Potrudili smo se, da bi ugodili čimveč okusom. V njih boste tako lahko prebrali intervjuja z gospo Antonijo Škvarč o beguncih in gospodom Ivanom Albrehtom o bližajoči se magični meji – letu 2000 – in z njim povezanimi fatalnimi prerokbami o koncu sveta.

Vsekakor uredniki upamo, da z Iskrami ne bo konec. Temu v prid nam govori število ur, ki ste jih, dijaki, porabili za ustvarjalno pisanje. Tako je nastalo veliko pesmi (sramežljivi liriki so želeli ostati anonimni), pa tudi dva daljša prozna teksta, oba nagrajena na natečajih.

Razglejte se po vtisih in spoznanjih, ki so se dijakom vtisnila še na stari stavbi Škofijske gimnazije, za razvedrilo pa zakrižarite še na »lažje« strani in seveda rešite križanko.

Upam, da boste ob branju Isker uživali, urednikom, ki nam sledijo, pa želimo veliko potrpljenja in predvsem pa uspeha pri delu.

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

Uredništvo

Praznina je ostala za tabo.
 Globoki nič, ki ga je čutiti na vsakem koraku.
 Vem, da si tu med nami, da nas varuješ,
 da si naš priprošnjik pri Njem,
 ki te je poklical k sebi.

Pogrešam tvoj smeh,
 tvoje pripombe,
 tvoje veselje do življenja,
 tvojo voljo,
 tvojo Ljubezzen.

V nas si pustil neizbrisen spomin.
 Pokazal si nam drugačno plat Življenja.
 Naučil si nas ceniti Življenje,
 začeli smo se zavedati svoje ranljivosti.

Trpela so naša srca,
 grenke so bile naše solze.
 Sedaj ne jočemo več.
 Vemo, da še vedno SI.
 Da se imaš v Večnosti lepo.
 Daješ nam novo upanje,
 nov smisel življenja.
 Pokazal si nam, kako mogočno je Stvarstvo,
 kako mogočen je On sam.

Blaž, hvala ti, da si nam pokazal Življenje.

Sošolka

*V tebi, Metek, so živela
neugnana mlada leta,
prehodil mnoge si poti
in videl kapljico svetlečo
v rosi jutra, ko visi - na robu cveta.*

*Zagledal si se vanjo,
v njen zlati odsev,
premamil te je njen
melodični napev.*

*Od kdovekod potem
naenkrat je angel priletel,
prezgodaj, brat,
prerano, na krila te je vzel.*

*Ni res, da si odšel,
jaz vem, da ni tako.
Le našim očem si se odmaknil,
utonil v nebo.*

*Vsi naši klici in molitve,
da se vrnil bi,
so prazni - in odmevi krikov
so kruti, neprijazni.*

*Daj, Oče, usmili se,
poglej sem dol,
na nas, ki svečko smo prižgali,
ustavili smo čas,
da bi spoznali tvojo voljo ...
se ji vdali in ljubili.*

*Stegni, Oče, tu nad nami,
svoje varne, močne roke,
tolaži matere, očete,
vrni jim otroke!*

*Ko boš zvečer v tišini, Blaž,
gledal mami v obraz,
povej ji, da ti je lepo,
da nisi sam, da ni hudo.*

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

*Obriši solze svojim dragim,
ki molijo zdaj zate,
tako kot neka punca,
ki te skoraj ne pozna.*

*Veš, pustil si praznino
tudi v naših srcih,
v srcih vseh,
ki smo te imeli radi;
bil si eden izmed nas,
ki Bog mu ni dopustil,
da bi ga ranil čas.*

*Čist kot rosna kaplja,
bel kot solza si odšel v nebo,
pozdravi mi Očeta, naj ti usmiljen bo!*

V spomin ...

Profesorju Otmarju Črnilogarju

Jn 3, 1 – 2, PO, stran 50; Mr 14, 32 – 38

Modri svetopisemski Pridigar pravi, da ima vse na svetu svoj čas: je čas jokanja in čas smejanja, čas rojstva in čas umiranja. Ta zadnji čas, čas smrti, je za rajnega gospoda Otmarja prišel v torek zvečer (27.4.).

15. novembra lani je dopolnil 67 let. V teh 67-ih letih je bil deležen obilnih dobrot in milosti Gospodarjevega življenja. Bog mu je svojo naklonjenost izkazal po izrednih talentih, po dobrih starših očetu Janezu in mami Justini, po sestrah in bratu, po sorodnikih, po toliko dobrih ljudeh, po duhovniku g. Ivanu Rejcu, pri katerem je opravil prvi razred gimnazije kar doma v Šebreljah, po g.

Slavku Podobniku, ob katerem se je zgledoval in odločal za duhovništvo. Bog mu je svojo naklonjenost izkazoval po toliko učiteljih, profesorjih in vzgojiteljih v gimnaziji v Gorici, Idriji, Pazinu ter v bogoslovju in na Teološki fakulteti v Ljubljani. Največja od vseh milosti, ki jih je v življenju prejel, pa je bilo – poleg sv. krsta – duhovništvo, s katerim je bil za vso večnost zaznamovan 29. junija 1957 pri posvečenju v Ljubljani. Vse, kar je delal na različnih področjih, je delal kot duhovnik. V prošnji za subdiakonot je 27. novembra 1956 zapisal: »Izpovedujem, da bom vse svoje zmožnosti zastavil le tistemu, zaradi česar je naš Odrešenik ustanovil duhovništvo.«

Po novi maši je bil dve leti župnijski upravitelj na Marijinem Celju. Leta 1959 je prišel za vikarja v Vipavo, obenem pa je začel v Malem semenišču poučevati latinski jezik, grški jezik in filozofijo. V Ljubljani je študiral klasično filologijo. Študije je zaključil z diplomom leta 1964. Pred 32 leti (1967) je prišel za župnika sem v Podrago in ostal z vami do smrti. Rad je govoril, da je oče Podrage. Pred vami je z veseljem opravljal duhovniško službo. Prva leta je veliko fizičnih moči, dela in časa posvetil obnavljanju cerkve, pokopališča in župnišča. Vse to delo je lahko opravil le z vami. Izredno je bil vesel in ponosen dveh novih maš vaših rojakov: g. Gabrijela Vidriha in g. Bogomirja Trošta.

Več let je na Teološki fakulteti učil latinščino, bil je član Škofijske komisije za cerkveno umetnost, kot klasični filolog je sodeloval pri prevajanju koncilskih odlokov in molitvenega bogoslužja. Štiri leta (1971-1975) je bil tajnik celjske Mohorjeve družbe, veliko let je bil tudi član Planinskega društva Vipava. Sam pa je zapisal, da je bilo petnajstletno obdobje prevajanja knjige vseh knjig, to je svetega pisma, najbogatejše in najlepše obdobje njegovega življenja.

Rajni g. Otmar je bil zvest duhovnik, izvrsten intelektualec in vzgojitelj, kulturni delavec, zaveden narodnjak in dober dušni pastir. Naj bo Bog sam njegovo bogato plačilo za vse, kar je dobrega storil za nas.

Tudi gospodinji Anici, svojcem ter vsem dobrim ljudem, ki ste mu ostali zvesti do konca, zanj molili in mu pomagali, se iskreno zahvalim. Hvaležen sem zlasti vam, dragi Podražani, da ste skupaj z njim prenašali dobro in hudo.

Božja beseda nas je spodbujala, naj čujemo in molimo. Rajni g. Otmar pa je pred dvema letoma, ko je že vedel za svojo težko bolezen, o molitvi duhovnikom na duhovnih vajah v Ljubljani povedal tole: »Morda tega ali onega v obup spravlja

V spomin ...

bolezen, morda starost, morda tudi greh. To so hude reči. Vendar, ali je tedaj rešilna bilka obup? Nikakor! Tudi v takih okoliščinah se je treba zanesti nase in zaupati v tistega, ki premore vse. V samoto je treba tedaj, ne osamljenost, v samoto kamrice srca: s kamrico srca pred tabernakelj na osebni pogovor z Odrešenikom. Pa mu ni treba na dolgo in široko razlagati težav, kot da bi šlo za učen referat. »Ti ni mar, da se potapljamo?«, mu povejmo, kakor Peter, ko se je bil zbal valov. Potem pa prisluhnimo nebeškemu psihiatru. V splošnem namreč ravnamo, kakor da je v pogovoru z Bogom prva in zadnja beseda naša in seveda vse besede vmes. In ker ne znamo poslušati, ostanemo sami s svojimi besedami in težavami, ki jim grmada naših besed ne prinese zdravila.

Vsakodnevna molitev je nabiranje kondicije na trimstezah, molitve za hujše dni, ki jih nihče ne more predvideti ne glede časa na glede hudega. Med take molitve spada roženkranc, čeprav kdo misli, da spada med vojake prve svetovne vojne, da je staromoden.

Odločilna molitev je ob smrti. Smrt je odločitev v popolnem smislu besede. Z njo spregovorimo poslednjo besedo mi, pa tudi Bog, besedo, ki ne bo izzvenela nikoli več. Ali bomo imeli milost, da napravimo iz svoje zadnje ure vzvišeno molitev, ki se bo pogreznila v Božje usmiljenje? Bog nam daj to milost. Ne vemo pa, ali jo bomo prejeli ali ne. Morda nam kane smrt v trenutek, ko najmanj mislimo nanjo. Molimo molitev, ki bi jo radi molili v smrtni uri že sedaj: »Ne dovoli, o Bog, da bi se kdaj ločil od tebe. In če bi te hotel zapustiti jaz, Ti me ne zapusti.«

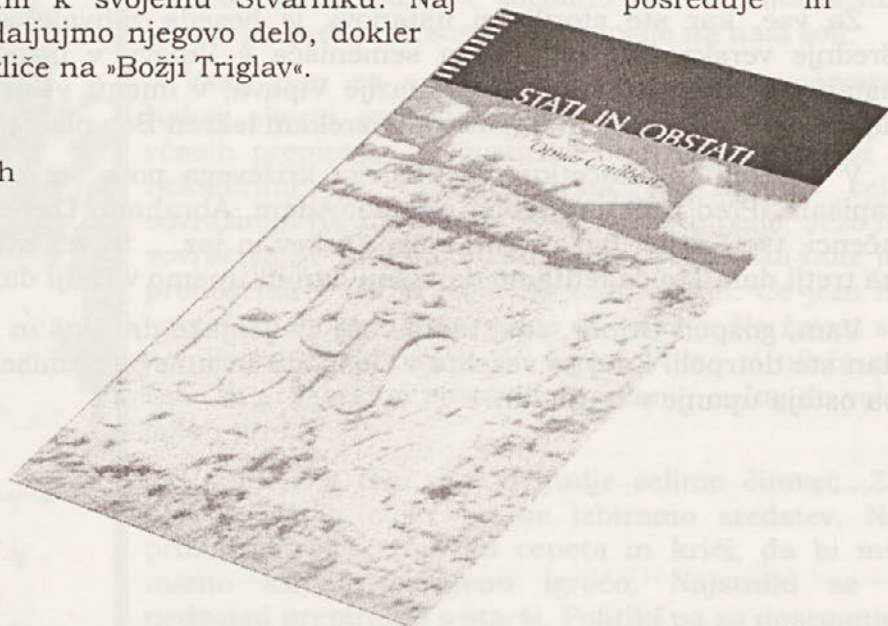
In ko je na istih duhovnih vajah osmišljal duhovništvo, je povedal: »V duhovniškem življenju so tudi bleščeči trenutki, ki pomagajo korakati naprej tja v Božjo dalj. Je trenutek mladih, ki se ob duhovniku poveselejo, trenutek možakarjev, ki duhovnikovo besedo jemljejo zares, trenutek mater z dojenčki, ki nam jih bodo čez kakšno leto zaupali k verouku. Je trenutek, ko duhovnik zaklene cerkvena vrata, oči pošlje v zvezdnato nebo in zavzdihne: »Hvala Bogu.« Je Božič in je Velika noč, ko verniki brez prisile, razen Božje, pridejo po odpuščanje, ker sami vedo, da jim je tega treba. In ko na sveto noč zadoni: Sveta noč, blažena noč ..., je res težko uganiti, kdo je srečnejši: pevci, verniki ali mašnik. V tem je lepota duhovniškega bivanja, ko duhovnik podpira ljudi, ljudje pa podpirajo njega. Kaj bi si Bog lahko še lepšega izmislil?«

Potem ko je nebeški Oče poslal v svet Sina in se je ta vrnil v nebesa, je naročil nam, duhovnikom, naj nadaljujemo njegovo delo.

G. Otmar se je vrnil k svojemu Stvarniku. Naj posreduje in moli za nas. Mi pa nadaljujmo njegovo delo, dokler Gospod tudi nas ne pokliče na »Božji Triglav«.

Škof msgr Metod Pirih

Podraga, 29. 4. 1999

Pogrebna maša g. Otmarja

Spoštovani gospod Otmar.

Ob priliki razkritja slik križevega pota v Slovenskem malem semenišču v Vipavi ste napisali besedilo križevega pota. Ob drugi postaji ste zapisali: »Gospod, poprej si vse prav rekel in storil. Tako ni še nihče govoril. Le križa ne razumem. A zanesem se nate. Slutim, da bom ob tvojem križu tudi za svoj križ odgovor našel. Prevečkrat ga moram nositi, večina ga nosi vse življenje. Kriv sem za tvoj križ. Nauči me križa, smisla križa v življenju.«

Gospod Otmar, tako kot ste se vse življenje učili smisla križa, ste svoje znanje in vrednote nesebično razdajali mladim. Letošnje šolsko leto je bilo štirideseto leto vašega pedagoškega dela. Od leta 1959 ste poučevali na Srednji verski šoli v okviru Malega semenišča v Vipavi. Na začetku ste opravljali duhovniško službo, poučevali in sproti še redno študirali. Kasneje ste opravljali duhovniško službo, poučevali, se izpopolnjevali, prevajali. Na Srednji verski šoli ste poučevali grščino do leta 1971, vsa leta filozofijo in latinščino. Vendar niste bili le učitelj, pač pa tudi dober vzgojitelj. Mnogim gojencem ste bili dober razrednik, dober organizator ekskurzij, šolskih proslav in kulturnih prireditev, dolga leta ste bili mentor šolskega glasila ISKRE, v okviru Malega semenišča ste vodili posebno sekcijo fantov, ki so bili vključeni v planinsko društvo. S svojim delom ste vplivali na celo vrsto bodočih duhovnikov in laikov.

Ko so leta 1991 razmere dozorele in je Srednja verska šola prerasla v Škofijsko gimnazijo Vipava, ste z zanimanjem sledili razvoju te ustanove in nadaljevali svoje pedagoško delo. Do leta 1995 ste poučevali filozofijo. Da ste imeli to ustanovo res rad, se vidi po tem, da ste poučevali latinščino, dokler so vam moči dopuščale. To je bilo še začetno obdobje letošnjega šolskega leta, torej še po tem, ko ste že slutili, da se vaš življenjski križev pot bliža zadnjim postajam.

Za vse, kar ste storili tej ustanovi, je beseda zahvale preskromna. V imenu Srednje verske šole in Malega semenišča v Vipavi, v imenu vseh gojencev teh ustanov, v imenu Škofijske gimnazije Vipava, v imenu vseh profesorjev, v imenu dijakov in tudi v svojem imenu vam izrekam iskren Bog plačaj.

V besedilu na začetku omenjenega križevega pota ste ob zadnji postaji sami zapisali: »Pred pečatom groba upamo: Adam, Abraham, David, Janez Krstnik, tvoji učenci, tvoje žene, tvoja mati, tvoja Cerkev in jaz ... in ves svet. Pretreseni čakamo na tretji dan. Molče tehtamo današnji dan in upamo v tretji dan.«

Vam, gospod Otmar, zdaj tehta vaše življenjske dni Vaš in naš Gospod. Za tretji dan ste dotrpeli. Zdaj se veselite v Gospodu in umevate smisel križevega pota. Nam pa ostaja upanje v tretji dan.

Vladimir Anžel, ravnatelj

V spomin ...

g. Antonija Škvarč: begunci pri nas

Zadnje čase je v naše kinodvorane prišlo veliko dobrih filmov, ki prikazujejo vojne grozote in sovraštvo med ljudmi različnih narodnosti, kultur in ras. Med temi filmi je gotovo na prvem mestu **Življenje je lepo**, v katerem srečamo mladega očeta, ki v taborišču samo en dan pred koncem tragične vojne za svojega sina žrtvuje življenje.

Prikazano je vse trpljenje taboriščnikov, vendar je film posnet v značilnem italijanskem slogu, ki nam skozi celotno, pogosto zelo kruto dogajanje govori, da je življenje res lepo in da ga je vredno živeti.

Reševanje vojaka Ryana pa je zgodba, v kateri se za življenje edinega preživelega sina ameriške matere bori skupina nevednih vojakov. Prikazuje nam pravo vrednost človeškega življenja, za katero se je vedno vredno boriti.

Naj omenim še film **Tanka rdeča črta**. V njem je prikazano, da se v vojni, na prizorišču najhujših grozot, lahko spletajo tudi trdna in trajna prijateljstva. Kot nasprotje krutosti vojne nam film prikazuje življenje domačinov, v tesni povezavi z naravo in brez brezumnega divjanja vojne.

isto drugačna od tiste v filmu, toda veliko hujša in bolj tragična prav zato, ker se dogaja v tem trenutku in čisto zares, pa je vojna, ki prav ta hip poteka nedaleč od nas. Tako blizu, da lahko hrup vojaških letal slišimo vsak večer. Mogoče je za nas najbolj tragično to, da nekateri hrupa sploh ne slišijo več, ker je postal del našega vsakdanjika in nam ne pomeni nič več posebnega; je le še zvok, ki so se mu naša ušesa že privadila.

Tega zvoka pa gotovo ne morejo kar tako pozabiti družine, ki zaradi njega vsak dan trepetajo po zakloniščih. Prav tako ne morejo pozabiti zvoka pištole in pogleda na mrtve starše otroci, ki izgubljajo svoje otroštvo in s tujci zapuščajo svoje domove.

O njihovih stiskah in težavah je razmišljala Polona in odgovore na svoja vprašanja dobila pri gospe Antoniji Škvarč, ki je direktorica Zavoda za socialno delo v Ajdovščini, hkrati pa tudi profesorica psihologije na naši šoli.

Vsak dan se srečujemo z jezo in sovraštvom. Nekaj skoraj samoumevnega se nam zdi, da se včasih prepiramo. Pogosto se nam dogaja, da se z nekaterimi ne razumemo ali pa da jih celo sovražimo. Ne zavedamo pa se, kam to pelje. Jeze in sovraštva ne zadržimo samo zase. Nehote ali hote ju prenesemo v okolje, kjer se zadržujemo. Če jezo in sovraštvo stopnjujemo, pride do nasilja. Na žalost se nasilje lahko stopnjuje do vojne. Vojne si nihče ne želi. Tu si moramo postaviti vprašanje, zakaj do vojn sploh pride.

Vzrok je v tem, da si ljudje želimo čimveč. Za doseg svojih ciljev pa ne izbiramo sredstev. Na primer: otrok v trgovini cepeta in kriči, da bi mu mama kupila zaželjeno igračo. Najstniki se v nedogled prepiramo s starši. Politiki pa za doseganje

svojih ciljev včasih uporabijo vojno. Seveda ima vojna veliko bolj daljnosežne posledice kot pa cepetanje in prepiranje. Vojne grozote na žalost ne občutijo le tisti, ki odločajo o vojni in miru, ampak predvsem nedolžni ljudje.

Neposredno smo vojno oziroma vzorec vojne že občutili leta 1991, posredno pa smo v stiku z njo vsak dan. V naši okolici poteka t.i. balkanska kriza.

Znake vojne je moč zaznati tudi v naši državi, bodisi da so to begunci, bodisi pogosti preleti letal.

Z letali se od blizu ne srečujemo, ne moremo pa se izogniti prestrašenim ljudem, ki so zaradi strahu pribežali k nam. Zgodbe, ki nam jih prestrašeni ljudje pripovedujejo, se nam zdijo skoraj neresnične. Begunci so prestrašeni, vrh vsega pa okolja, kamor pridejo, niso vajeni. Večkrat jih celo žalimo, ker jih ne razumemo.

Da bi težo beguncev bolje razumeli, vam bomo posredovali odgovore gospe Antonije Škvarč, ki se z njimi srečuje vsak dan.

Najprej nas zanima, kako je za begunce poskrbljeno glede materialne oziroma socialne pomoči in glede psihološke pomoči, npr. če imajo kakšne psihične težave?

Žal vam ne morem govoriti o kosovskih beguncih, ki jih je pri nas iz dneva v dan več.

Večina teh beguncev se namreč trenutno skriva pri svojih sorodnikih in znancih, ker so ilegalno prišli v našo državo. Poznam pa zelo dobro problematiko bosenskih beguncev, ki so pri nas preživeli, vsaj nekateri, celih pet let.

Živel so v begunskem centru Ajdovščina, kjer je v določenem obdobju živel tudi tisoč beguncev.

Po mednarodnih konvencijah je dolžna za begunce poskrbeti država, jim zagotoviti začasno zatočišče, begunske centre, ki nudijo beguncem streho nad glavo, vsaj en topel obrok na dan, posteljo, obleko, higienske pripomočke in druge najnujnejše stvari za preživetje.

Materialno pomoč nudi država ob pomoči dobrodelnih organizacij: Rdečega križa in Karitas, socialno pomoč pa je dolžan nuditi Center za socialno delo, ki nudi tudi psihološko pomoč ter razne posvetovalnice, kot je to izvajal Center za mladoletnike in starše iz Ljubljane.

Se begunci pogosto pritožujejo?

Kljub izredni skrbi za begunce v naši državi so se pogosto pritoževali nad oskrbo. Prepričana sem, da je bil razlog za pritožbe predvsem v psiholoških dejavnikih.

Centri za begunce so bili prenatrpani, omejena je bila zasebnost teh nesrečnikov. Sesul se jim je svet, ostali so brez vsega; brez doma, pogosto brez najbližjih; vznemirjal jih je strah pred negotovo prihodnostjo. Vzroki nezadovoljstva so bili pogosto skrajno nepomembni.

So pri njih materialni problemi večji od psihičnih?

Materialni problemi so bili pri beguncih pogosto pomembnejši od psihičnih.

Zakaj?

Zaradi strahu pred pomanjkanjem, ki so ga doživljali pred prihodom k nam. Oškodovane so bile njihove osnovne potrebe po prehrani, zavetju, občutku varnosti ... Zato se je nemalokrat zgodilo, da so v sobah kopicili hrano, obleko ter druge stvari.

Kako se begunci vključujejo v naše okolje? Kje so težave?

Begunci so se sorazmerno hitro vključili v naše okolje. Ovira so bili občasno predsodki naših ljudi do beguncev. Motile so jih njihove drugačne navade in običaji. Morda njihova ležernost, ki je bila dokaj razumljiva nam, ki smo delali z njimi. Bili so premalo zaposleni; dela, primernega zanje, ni bilo. In tudi zaposlovati se niso smeli.

Se želijo begunci čimprej vrniti na svoje domove?

Večina beguncev se je želela vrniti domov ali vsaj na območja, ki so jim domača. Vemo, da se jih veliko ni moglo vrniti v domače kraje, ker so jih zasedli Srbi.

Kaj je za vas osebno pomenila ta velika izkušnja z begunci?

Begunci so nam pripovedovali o grozotah, ki so jih doživljali pred pobegom od doma, o prestanem strahu. Vojne jih je bilo strah. Do Srbov so čutili in pogosto izražali nezadržno sovraštvo, občasno popolnoma neobvladljivo. V takih primerih je bilo strah nas, ki smo bili tedaj z njimi. In smo se spraševali, kako bodo še kdaj lahko živeli drug ob drugem. Ob delu z begunci sem spoznavala nek povsem nov svet. Z zanimanjem sem spremljala njihove muslimanske obrede, občudovala sem njihovo pojočo govorico, njihove razširjene družine, ki so vključevale tudi po dvajset članov, ki so ljubosumno čuvali drug drugega, skorajda nekakšna oblika plemenske družbe. Polni so bili drobnih zvijač, s katerimi so nas prenašali naokrog, da so dosegli zase neko posebno ugodnost. Pa tudi njihovo globoko naklonjenost, če smo jim stali ob strani ob trenutkih tragedij, ki so se jim dogajale: vesti o smrti najbližjih, malodušja, in ob občutkih brezperspektivnosti. Doživljali smo občutke strahu, groze, nemoči, pa tudi občutke zadovoljstva, da lahko ponudimo roko nekemu, ki nas potrebuje. Še nikoli nisem v tolikšni meri imela občutka, da stojim sredi življenja v polnem pomenu te besede. V vsej krutosti in tudi neki svojski lepoti, ki ga to življenje prikaže in se tu kaže v nesebični pomoči drug drugemu, karitativnosti, ozaveščenju ljudi o pravih vrednotah življenja, o nesmislu vojne.

Ljudje pogosto mislijo, da lahko mir dosežejo s pomočjo nasilnih metod. Primer tega je tudi politika do Jugoslavije, ki jo vodijo Združene države in Zahodna Evropa. Miru pravzaprav ne moremo napraviti: mir pride in raste, ko so ljudje nanj pripravljeni in so zanj odprti. Mir se začne v človeškem srcu in mislih ter je način življenja. Je odločitev za življenjsko kulturo.

Mir raste s preprostimi dejanji in toplimi besedami med ljudmi. Že s tem, ko ne kričimo in bolj potihoma zapiramo vrata, gojimo mir. Torej, potrudimo se in naredimo svet lepši tudi mi!

Pogovarjala se je Mojca Mihelj

Letošnje leto je zaznamovano z velikim pričakovanjem leta 2000. Ob koncu tisočletja se pogosto oziramo nazaj. V zadnjih tisočih letih je človek stopal z velikimi koraki, še posebej zadnjih nekaj sto let. Napredek bi skoraj lahko primerjali z razvojem računalnika, ki se boljša in boljša iz meseca v mesec. Na žalost pa smo znanje pokazali največkrat na bojnem polju; milijoni in milijoni nedolžnih žrtev (vojaškega) napredka in znanosti. In prav zaradi obeh svetovnih vojn, Vietnama, Balkana in vseh drugih bojnih in nasploh kriznih žarišč je toliko ljudi prepričanih, da se mora nočna mora dvajsetega stoletja nekako končati. A kako?

Film človeštva namreč vedno bolj drvi naprej. Tako je že zapleten, da večina ne vidi druge rešitve kot da se pojavi stari in dobri grški deus ex machina ter tragedijo konča. In veliko takih bogov je že bilo; samooklicani preroki, božji poslanci, izbranci, mojstri, pa vse tja do astrologov in numerologov. Vsi so ponavljali eno: »Konec sveta se bliža!« ter tako slepili ljudi in služili lepe denarce. Tudi letos smo konec sveta že čakali in ga še čakamo. Veliko jih je bilo namreč prepričanih, da bo konec sveta 11. avgusta, ko so se tri nebesna telesa, Sonce Luna in Zemlja postavila na isto premico. To se je mnogim zdelo neznansko izredno, skoraj nemogoče, in bili so prepričani, da je to znamenje za konec Modrega planeta. Njihovo mišljenje se je izkazalo za zmotno. A to jih ne plaši; z velikim pričakovanjem se ozirajo na Silvestrovo, ko bo, tokrat prav gotovo, sveta konec.

Gospod Albreht, vi ste duhovnik pa tudi sociolog na naši šoli. Kaj menite o fatalnih prerokbah o letu 1999 in s njim povezanim koncem tisočletja?

Takih prerokb je res veliko; prebiramo jih lahko v raznih časopisih, izhajajo razne knjige, no, kdor pozna nekoliko zgodovine, ve, da so se razne prerokbe o koncu sveta pojavljale že ob koncu prvega tisočletja. In tudi sedaj, ko se končuje drugo tisočletje, se pojavljajo podobne prerokbe. Menim, da jih ne smemo vzeti preveč zares. Tako kot ne verjamem v horoskop, ne verjamem v take prerokbe.

In kakšno stališče naj zavzamemo mladi do takih govoric?

Najboljše je, če se jim malo nasmehnemo in se zavedamo, da letnica 2000 ni nobeno magično število. Temu bo sledilo naslednje leto in tako naprej. Mislim pa, da je važno nekaj drugega. Zame bo konec sveta takrat, ko bom umrl.

In pomembno je, da sem na ta svoj konec sveta pripravljen; to pomeni, da so moji kovčki stalno pripravljeni. Jezus je svoje učence pogosto opozarjal, naj bodo vedno pripravljeni smrti, kajti smrt pride kot tat. Poleg tega pa je na vprašanje, kdaj bo konec sveta, jasno odgovoril, da tega ne ve nihče razen Boga v nebesih, zato bi kristjan, ki bi v prerokbe o koncu sveta verjel, ne bil zvest Kristus.

Vsak pa je dolžan biti pripravljen na svojo smrt.

Se v strahu o prihodnosti zrcalijo značilnosti naše družbe?

V današnji družbi, zlasti v bogatem delu družbe, je res veliko črnogledosti in pesimizma. Ta se izraža v vedno manjšem številu rojstev, izraža se v tako imenovani kulturi smrti, kot jo poimenuje današnji papež. Dandanes je res veliko črnogledosti

med ljudmi. V naši slovenski družbi se ta pesimizem kaže v velikem številu samomorov. Samomor pa se navadno pojavi takrat, ko človek pred seboj nima nobene perspektive.

Da je naša civilizacija v zatonu, lahko sklepamo iz propadanja moralnih in etičnih načel ter vrednot, ki so veljale skozi tisočletja. Človek si je danes vzel pravico odločanja o življenju in smrti in napredki civilizacije mu ponujajo nešteto možnosti za samouničenje.

Mislite, da bo do tega prišlo?

Kot sociolog poznam dovolj zgodovine in vem, da je že veliko civilizacij propadlo. Civilizacija se pojavi, potem je nekaj časa v vzponu, doseže svoj višek in nato počasi propade. Katoliška Cerkev je že doživela en tak velik propad civilizacije. To je bila mogočna rimsko-grška civilizacija. In vendar je bil po propadu evangelij sposoben prekvasiti novo civilizacijo. Potem je bila v vzponu ta civilizacija (zahodnoevropska). Mnogi kazalci pa kažejo, da je ta civilizacija trenutno v krizi in verjetno gre proti svojemu zatonu. Seveda to ne pride čez noč, ampak lahko traja nekaj stoletij. Mislim, da bo tudi ta civilizacija propadla. Vendar ne mislim, da bo zaradi tega konec sveta ampak se bodo pojavile nove civilizacije. Sociološka značilnost pravi, da v družbo, ki postane bogata in na nek način sita, nasičena, vdirajo novi narodi in resnično opazujemo, da je na zahodu vedno več priseljencev iz vzhodnih in južnih narodov. In tako bo počasi naša zahodna civilizacija zatonila, prišla bo nova, vendar sem prepričan, da bo evangelij tudi to civilizacijo prekvasil in ji dal nov zagon. Ne verjamem pa, da bi sedanja stopnja znanosti nekako povzročila konec človeštva. Menim, da ima človeštvo še tisočletja in tisočletja časa pred seboj, in mislim, da nismo na koncu človeške zgodovine, ampak šele na začetku. Saj je v svetem pismu jasno rečeno, da je pri Bogu tisoč let kot en dan. In mislim, da ne smemo biti preveč »važni« in misliti, da bo ob koncu sedanje generacije vse propadlo. To bi bilo na nek način smešno in samovšečno. Jaz verjamem, da je človeštvo šele na začetku svoje prave zgodovine. In končna točka – omega – je še daleč od nas.

Pogovarjala se je Polona Puc

Pogovarjali smo se

Srce preživi menjave časov

Bil sem še mlad. Neizkušen. Naiven. Bil sem poln idej o poštenosti sveta, o sreči, o prihodnosti. Imel sem ideale, želje, načrte. Bil sem poln življenja, bil sem srečen.

Moje otroštvo je bilo lepo, moji spomini nanj so svetli. Bil sem sproščen, nagajiv fantek kodrastih las. Bil sem zadovoljen že, ko mi je mama v trgovini kupila sladoleđ. Veselil sem se vsakega posameznega dne, vsake male stvari, ki so jo ljudje storili zame. V nasprotju z mnogimi vrstniki sem bil vsakemu hvaležen. Mogoče so me tudi zato razvajali. Vsi po malem; stari starši, ki so budno opazovali vsak napredek svojega najmlajšega vnučka, sestra, ki me je, kljub temu da me je vztrajno zbadala, vedno ščitila pred svetom. Starši, ki so si lahko privoščili dražje igrače in nasploh boljše življenje kot v zgodnjih časih svojega zakona, ko je bila majhna moja sestra. Kljub temu da so veliko delali, so zame in za sestro vedno našli dovolj časa. Oče je bil tako ponosen na svojega sina, mama pa me je klicala »moj mali princ«. Zdi se mi, ne, pravzaprav vem, da so bili to najlepši časi mojega življenja.

Imel sem kup prijateljev, bil sem prilagodljiv in ni me motilo, če so se drugi odločali, kaj se bomo igrali in kako. Zlahka sem užival v vlogi podrejenega, saj sem ugotovil, da je med »glavnimi« preveč konkurence. Vedno sem bil raje samo mornar in ne kapitan, samo vojak in ne oficir. Bil sem majhen v primerjavi z vrstniki, vedno me je ščitil Erik, prijatelj, ki ga poznam že odkar sem se kot malček plazil po dnevni sobi in ga je njegova mama pripeljala k nam, da bi imel družbo svojih let. Bil je moje čisto nasprotje, vedno najvišji v razredu, močan, vedno si je z lahkoto priboril vodilno vlogo v vsaki igri. Kljub razlikam pa sva se razumela zelo dobro. Med nama je vladalo popolno zaupanje; ko se je pri osmih letih prvič zaljubil sem bil edini, ki je to izvedel in edini, ki tega ne bi za nobeno igračo povedal komu drugemu.

Tako sem odraščal, zadovoljen v svojem malem svetu iz papirnatih kart. Šele zdaj mi je jasno, kako malo sem pravzaprav vedel, ko sem zaprl vrata osemletke.

Tiste počitnice sem preživel na morju z Erikom, v vikendu njegovih staršev na Hvaru – za nagrado, ker sem tako lepo končal osnovno šolo. Pravzaprav je bilo takrat prvič, da sva se zares sprla. In zakaj? Oba sva se zaljubila, na žalost v isto dekle. V Slovenko, ki je, kot midva, uživala poletne radosti zadnjih osnovnošolskih počitnic. Bilo je prvič, da sem se zares zaljubil v dekle, bil sem začetnik, sploh v primerjavi z Erikom, ki je po šoli slovel kot drugi Casanova. Toda počutil sem se samozavestnega; v osmem razredu sem zrasel za 10 cm in dosegel Erika tudi v višino. Začel sem se briti in to sem imel za odločilen korak v svet moških. Mislil sem, da je edini način, da svojo »moškost« tudi dokažem ta, da osvojim Majo. Bila je lepa. Rahlo domišljjava, a vedno sproščena in vesela. Toda postala je jabolko spora. V začetku sva oba z Erikom, bolj za šalo kot zares, letala okoli nje, nato pa se je zabava spremenila v tekmovanje med dvema prijateljema. Po dveh tednih nisva več niti govorila, kljub temu, da sva bila prisiljena jesti in spati skupaj. Začela sva se oddaljevati in si iskati družbo drugje. On se je spoprijateljil s skupino Italijanov, jaz pa sem si lomil jezik z angleščino, v kateri sem se sporazumeval z nekaj Čehi. Ti so cele dneve spali, noči pa prekrokali ob alkoholu. Vsi so bili par let starejši od mene, zato so me sprejeli kot fantka, ki ga morajo naučiti vseh neumnosti, ki jih znajo. In na koncu jim je uspelo. V začetku sem se čudil, kako lahko sploh dihajo v zaprtem

šotoru, polnem cigaretne dima, in kako lahko kljub ogromnim količinam popitega piva, vina in ostalih žganih pijač ostanejo kolikor toliko trezni. Grozno mi je bilo gledati, kako si od ust do ust podajajo skrbno zvite »špinele«, tresel sem se, ko je kateri izmed njih moral ven, »spraznit želodec«.

Nekega popoldneva, ko sem priplaval iz vode, pa sem na obali videl Majo in Erika, ki sta se tesno objeta smejala Majini sestrici. Prevzel me je odpor in v ustih sem čutil gnus. In zvečer, ko sem kot ponavadi sedel v šotoru s Čehi, me je prevzela želja po pijanosti, po omotičnosti, po pozabi. Želel sem odmisлити izgubo dekleta, najboljšega prijatelja ... in uspel sem. S steklenico rdečega vina in paketom cigaret. Naslednjega dne mi je bilo obupno slabo. Prisegel sem si, da se to ne bo ponovilo. A vsakokrat, ko sem videl Erika in Majo skupaj, je dana obljuba popustila in naslednjega dne se je zgodba ponovila. In naslednjega tudi. Dokler nisem zašel v začarani krog in postal eden izmed »njih«. Počasi sem izgubljal stik z realnostjo, pozabil sem že, zakaj sva se z Erikom sploh sprla. Ni me več brigala Maja, kaj šele kdo drug.

Ko so nekaj dni pred nami Čehi odšli, mi je zmanjkalo denarja za karkoli, zato sem samo še čakal, da pridem domov. Znova sem nekako vzpostavil stike z Erikom, vendar je bilo za kaj drugega kot za obnovljeno znanstvo prepozno. Za najinim prijateljstvom ni bilo sledi.

Domov sem prišel utrujen, mama se je čudila, kako da sem tako malo zagorel, kar pa seveda ni nič čudnega, saj sonce skozi šotor ni moglo. Sestra me je, kot vedno, vztrajno mučila z vprašanji o Maji, ko je zanjo izvedela od Erikove mame. In ... začela se je šola.

Prvi teden sem bil popolnoma zgubljen, poznal sem le par ljudi, pa še te le bežno. Po pouku sem redno hodil v bar pred šolo, dokler nisem ugotovil, da se »glavna banda« zbira na igrišču za telovadnico. Tako sem začel zahajati mednje, počasi so me začeli sprejemati, z mano deliti travo in alkohol. Imeli smo navado, da je vsak dan nekdo prinesel steklenico ali dve, kdor je imel zveze in več denarja, pa je priskrbel travo ali kaj podobnega. Eden izmed nas je imel na balkonu pravi mali rastlinjak, seveda ne iz okrasnih rastlin. Iz šole sem redno hodil pijan in se komaj streznil do prihoda staršev. Začel sem hoditi po žurih, kjer je bila trava dobesedno vstopnica, igle pa v uporabi kar na kavču. Sploh se mi ni zdelo nenavadno, da zaradi dima komaj vidim ljudi in stvari pred sabo, da hodim domov ves pobruhan in naslednje jutro vstajam popolnoma izmučen.

Šolsko leto je minevalo, proti maju so moji, sicer vestni starši opazili, da z menoj ni vse v redu, da se čudno obnašam in nisem več fantek, ki so ga poznali in ki jim je bil tako zelo všeč. Junija pa me je oče presenetil pijanega, ko se je nepričakovano vrnil iz službe prezgodaj. Takrat je prekipelo, sklenili so, da me čez počitnice pošljejo na vas k babici, kjer naj se streznim in pripravim na drugi letnik, saj sem prvega, po srečnem naključju, le izdelal. Dolgo sem se upiral, vendar ni pomagalo, moral sem k babici.

Tam pa me je čakalo presenečenje. Mislil sem si, da bodo na vasi sami kmetje, ki nimajo pojma, kaj pomeni popivanje in droga. Vendar sem se motil. Vaška mladina je bila čisto po mojem okusu; v gozdičku nedaleč od vasi so imeli pravi nasad marihuane in kajenje le-te je bilo razširjeno kot pitje vode, celo bolj kot kajenje navadnih cigaret. Brez posebnih težav sem se vklopil v njihovo družbo in se od njih naučil marsikaj. Skoraj vsak večer smo se zbirali v neki podrtiji zunaj vasi, kjer je bila ena sama uporabna soba prirejena našim potrebam. Postajal sem bolj in bolj odvisen od vsakodnevne doze, želel sem poskusiti kaj močnejšega, vendar je bilo do tega težje priti. Zato nisem preveč nasprotoval, ko se je bližal čas odhoda, saj sem mislil, da bo doma dostop do droge lažji.

Zadnji dan pred mojih odhodom so mi »prijatelji« pripravili žur, na katerega je bila povabljena vsa okoliška mladina. Užival sem čisto vsako minuto, pokadil sem dvojno dozo »špinelov« in se počutil kot v nebesih. Ušel sem iz zaprtega prostora in se ulegel na lesen most, ki je vodil čez potok do glavne ceste. Zdelo se mi je, da letim, da pod sabo puščam drobne lučke vasi, slišal sem glasbo, počutil sem se kot otrok, ki počiva v materinem trebuhu. Potem sem začel padati, se vrtoglavo spuščati proti tlam. Megleno se spominjam dekleta, ki je prišlo za mano, se uleglo poleg mene, njenih motnih oči, ki se, kot moje, niso zavedale resničnega sveta okrog sebe. Zdi se mi, da sem jo začel božati, ona se je odzvala in potem se je v zraku poleg mene znašla še ona. Zvijala se je v krčih bolečine, a se ni upirala, skupaj z menoj se je prepustila gibanju najinih teles, ki sta se združevali v eno. Imel sem občutek, da se s prsti dotikam mavrice, da z rokami klatim zvezde z nebesnega svoda. Trenutek ekstaze ni trajal dolgo. Minil je in ostala je praznina. Bilo je prvič zame in prvič zanjo. Po tistem nisem več govoril z njo. Naslednjega dne sem odšel.

Doma se je zame začel pekel. Oče me je prijel pod strogo kontrolo, vzela je mesec dopusta, čas, ki je še manjkal do konca počitnic. Ves čas je bil ob meni, nisem smel stopiti iz hiše brez nadzora. Prve dni sem se počutil kot v peklu. Resnično sem trpel, moje telo je potrebovalo marihuano, alkohol, nekaj, kar bi ga držalo pokonci. Nisem se zavedal, da sem postal tako odvisen od drog, da se je moje telo treslo od bolečin, da je bila edina slika, ki sem jo stalno imel pred očmi, zvitek trave, ki se je izmaknil vsakokrat, ko sem ga hotel prijeti. Toda oče je bil nepopustljiv in po nekaj dneh fizičnega in psihičnega mučenja, se je stanje začelo umirjati. Še vedno sem hrepenel po cigareti, vendar sem se začel zavedati, kako globoko sem padel, in postajalo me je sram. Nisem mogel verjeti, kaj se je zgodilo z mano, nisem mogel verjeti, da sem to res jaz. In zelo počasi je tudi želja izginjala. Ob začetku šole mi je tudi oče začel znova zaupati, tisti mesec je pomenil posebno vez med nama, saj sva drug drugega spoznala do obisti.

Šola se mi je zdela nova, počutil sem se, kot da sem znova v prvem letniku, sošolci so se mi zdeli tujci. Počasi so tudi oni začeli ugotavljati, da sem se spremenil, in me začeli, kljub nezaupanju, sprejemati. Nekega petka sem šel mimo mojih »prijateljev« iz prvega letnika, ki so sedeli na klopi pred šolo. In zazdela so se mi kup zadrogiranih zgub, izmečki družbe. Sram me je bilo, da sem nekoč spadal k njim, zato sem se enostavno obrnil proč in šel svojo pot.

Zbral sem pogum in poklical Erika. Bilo mi je zelo nerodno, vendar se ni popolnoma nič spremenil, bil je isti stari Erik, ki se je z mano igral kavbojce in indijance. Povabil me je na žur k svojemu prijatelju in po predhodnem posvetu z očetom sem privolil. Moral sem seveda svečano priseči, da se ne bom pritaknil alkohola, še manj pa cigaret in trave, vendar sem začutil, da mi oče daje priložnost, da dokazem, da sem se res spremenil.

Dobila sva se pri Eriku doma, kjer so bili z menoj vsi prijazni kot vedno. Odpeljal me je k nekemu prijatelju, ki je prirejal žur v garaži, ker staršev ni bilo doma. Tam me je predstavil nekaj prijateljem in me nato pustil, da se najdem po svoje. Razgledal sem se in bil rahlo presenečen, glasba je bila podobna kot tista na žurih, ki sem jih bil vajen, vendar ni bilo cigaretnega dima, v katerem bi se dušil, ni bilo razsutih kavčev, na katerih bi se fiksali narkomani. Na mizi je bilo na razpolago veliko pijač, tudi alkoholnih, vendar nisem, niti ko sem odhajal, videl nobenega, ki bi mrtvo pijan bruhal v kotu.

Potem se mi je pogled ustavil na vratih, skozi katera sta vstopali dve dekleti.

Bila je srednje postave, vitka, oblečena v zguljene kavbojke in vrečasto majico. Ozirala se je nazaj in se smejala. Z roko si je popravila lase z oči in položila bundo na

kup jaken, ki se je zaradi izgube ravnotežja zrušil. Najprej je osuplo pogledala kup, potem pa se je zasmejala in nekaj rekla prijateljici poleg sebe. Sklonila se je, začela pobirati jakne in se ozrla po sobi. Srečala sva se s pogledom in zmignila je z rameni, češ, se zgodi. Stopil sem proti njej in ji začel pomagati. Med pobiranjem sva se seznanila in ugotovil sem, da ji je ime Eva in da hodi na našo šolo. Začela sva se pogovarjati in začutil sem neko toplino v bližini srca. Bila je tako sproščena in prisrčna. Iz nje je vel optimizem in volja do življenja, veliko je govorila, vendar je znala tudi poslušati. Že takrat sem se odločil, da z njo ne smem izgubiti stikov.

Od takrat sem jo srečeval pogosto, skoraj vsak dan. Postajala sva vse boljša prijatelja, počutil sem se kot otrok, ki se veseli vsakega novega srečanja. Začel sem ji zaupati, izvedela je vse, kar se je v zadnjem času dogajalo z mano in me razumela, kljub njenemu idealizmu in prepričanju, da se kaj takega ne dogaja. Sčasoma mi je postajala vse bolj všeč, rad sem jo imel bolj kakor kogarkoli drugega v življenju. Nisem vedel, da so njeni občutki isti, da se zaman bojim, da bom izgubil še njeno prijateljstvo, če poskusim kaj več. Toda prav dolgo nisem bil tiho, srce mi ni dalo. Nekega večera sva se vračala iz kina, kjer sva bila, seveda, kot prijatelja. In nisem več zdržal. Rekel sem si, zdaj ali nikoli in ... bilo je zdaj. Prijela me je za roko in čutil sem, da nikoli ne bo »druge«. Zdelo se mi je, da sanjam, da ta sreča ne more biti resnična. Zdelo se mi je, kot da sem ponovno pod vplivom droge, le da je bila ta droga ona. Počutil sem se kot ptica, ki pusti življenje v enem kraju in novo ustvari drugje. Počutil sem se svoboden, čutil sem, da lahko pozabim na preteklost in živim znova, z njo.

Čez nekaj časa pa me je novica iz babičine vasi ohladila in sklestila z oblakov. Tanja, dekle petnajstih let, je noseča. In največja senzacija: ne ve se s kom. Noče povedati. Nima stalnega fanta, veljala je za eno najbolj mirnih in tihih deklet v vasi. Na moje vprašanje, kakšna izgleda, je babica opisala dekle majhne postave, vitko, ravnih črnih las in modrih oči. Nisem vedel, če je res ona, toda srce mi je govorilo, da je tako. Skoraj bi pozabil dihati, v mislih se mi je stemnilo in ostal sem tiho. Oče me je zaskrbljeno gledal, vendar ni vedel, zakaj sem prebledel. Nikomur nisem povedal, molčal sem.

In tako je ostalo. Nihče ni izvedel. Jaz sem molčal in ravno tako ona. Ne vem, zakaj ne pove, da je otrok moj, vendar sem prepričan, da je. Pod njenim srcem se pretaka moja kri in tega me je strah. Vedno, ko pomislim na to, me zmrazi, še nikoli se nisem ničesar tako bal kot tistega nebogljenega bitja v Tanjini notranjosti. Bojim se Eve, saj ji vsak dan sproti lažem, da ve o meni čisto vse; ve, da sem spal z nekim brezimnim dekletom, vendar o tem noče slišati nič drugega, niti njenega imena niti kako se je zgodilo. Ne morem ji povedati, da je moja napaka rodila sad, otroka, ki bo čez nekaj tednov prišel na svet. Ne morem. Krivda me muči, krivda do Tanje, ki sama trpi zaradi napake naju obeh, krivda do staršev, ki mi spet zaupata ne da bi vedela, kako pokvarjen sem. Krivda do Eve, do nje, ki je vstopila v moje življenje, ko sem poskušal obrniti nov list. Vame je posijala kot sonce ... moja Eva ...

Boli me, ne vem, kako sem bil lahko tako zelo neumen. Kako sem lahko prepustil drogi svoje telo, svoje misli, svojo pamet, ne vem. Moje življenje bi lahko bilo lepo, skupaj z Evo ... lahko bi bila srečna, če ...

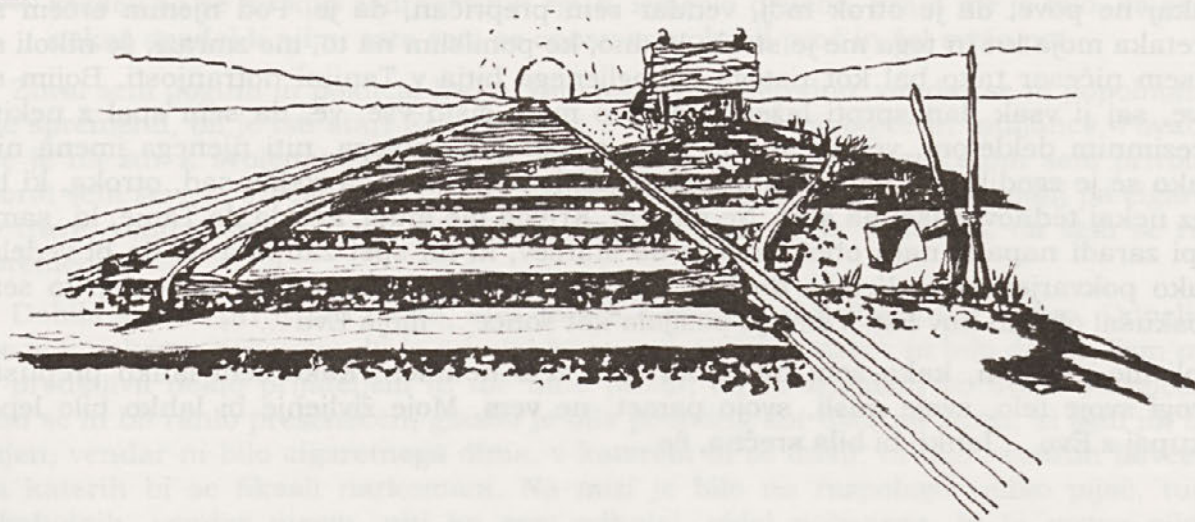
Mimoidoči na drugi strani mosta je napel oči. Zdelo se mu je, da vidi senco, ki pleza čez ograjo. Pes ob njem je zalajal in močneje potegnil povodec. Spustil je psa z vrvice in ta je stekel na drugi konec. Pohitel je za njim in se ozrl v reko na mestu, kjer je pes lajal v globino. Na vodi, globoko pod mostom je plavalo truplo. Iz te razdalje ni mogel presoditi, ali je fant mrtev, zato je stekel po pomoč. Z nekaj ljudmi so izvlekli mladega fanta kodrastih las iz vode in ga nemudoma začeli oživljati. Uspešno. Še pred prihodom reševalcev je fant začel sam dihati in prišel je k zavesti. Moški, ki ga je rešil, je čepel ob njem in njegov pes mu je lizal roke.

Ob cesti je ustavil avto in iz njega sta izstopila visok moški in prestrašena ženska. Ženska je zakričala in stekla k fantu ter ga olajšano objela. Moški ji je sledil in fantu položil roko na ramo. Spogledala sta se in fant je hotel nekaj reči, toda moški je odkimal. A fant je vztrajal. S hripavim, komaj slišnim glasom, je skozi stisnjene zobe zašepetal: »Veš ... babica ... Tanja ... otrok ...« Moški je pokimal in rekel: »Vem. Saj bo ...«

Tedaj je ob cesti ustavil nov avto. Iz njega je jokaje steklo dekle ter se vrglo fantu v objem. Z roko ji je odmaknil lase z obraza in poljubil solzo na njenem licu. S skrajnim naporom je šepnil: »Žal mi je ... za vse ...«

Fanta so spravili v rešilni avtomobil. Z njim sta vstopili prestrašena ženska in jokajoče dekle. Visok moški je ostal zunaj in zaprl vrata. Moški s psom je pristopil in ga potrepal po rami. Visok moški se je obrnil, mu stisnil roko in rekel: »Danes ste rešili veliko življenj. Hvala.«

Mojca Mihelj

*V tvojo misel
bodim spat
in sanjam tvoje
sanje.*

*Jaž v tvojih,
ti v mojih,
a ne veva zanje.*

*V tvoji senci
se utapljam,
stopam skož
življenje,
v strast in upanje
se zbijam,
ljubim to trpljenje.*

*Enkrat prideš,
vem, da prideš.
Pogovarjam se
s tišino,
tvoja roka
vodi me
v večnosti dolino.*

*Tam živijo
tvoje sanje,
z mojimi so poročene,
njih ljubezen nežna
je,
zgodaj cvet požene.*

*V tvoja krila
se zatečem,
ko se zunaj že
mračí,
se pokrižam,
tibo prosim:
naj nihče me ne budi.*

Ingrid Kovšca

Svetel, topel, čist jesenski dan,
oba spet – ti in jaz –
ga bova vrgla stran.

Zakopana v papir, probleme,
svoje misli, žlo, bova spregledala
to jasno in iskreno, za vse čase
večno in neskončno – najino nebo.

In barve, mavrice jeseni
bova zakopala v bolečino
in bojazen temnih senc,
ki spet sledijo najinim korakom
in prežijo ...

Ljubežen moja,
še en dan njegove milosti,
še to daritev bova mogla
žrtvovati ...

Še en dan, ljubežen,
bova vrgla stran.
Na deponijo osamljenih skrivnosti ...

Ne sonce, strah bo ta,
ki naju greje, ko z obeh
strani telesa
hladen veter veje ...
... strah bo ta.

Raj. O njem sva govorila ...
Ko to sonce gledam,
duša moja,
raj na zemlji že imava,
dolgo, celo večnost ga
imava,
le užiti ga ne smeva,
moreva, ne znava.

Enkrat pa se bo vrnila
– bela črta čez nebo,
skupaj bova pobegnila
in ne bo nič več tako.

Ingrid Kovšca

Tam, kjer hladna tišina
bije ob brezčutna stekla,
bolečina ...

Tam, kjer vroči sončni žarek
prežge spomin,
hrepenenje ...

Tam, kjer bistrina potoka želja
zadene v modrino neba,
neskončnost ...

Tam, kjer veter z vso silo
napenja jadra življenja,
upanje ...

Tam, kjer se oblaki razpršijo
med breztežno lebdeče misli,
tišina ...

Tam, kjer ob sončnem zatonu
čaka angel varuh,
ljubezen ...

In najina koraka
s sklenjenimi rokami
na poti k njemu,
večnost ...

n.n.

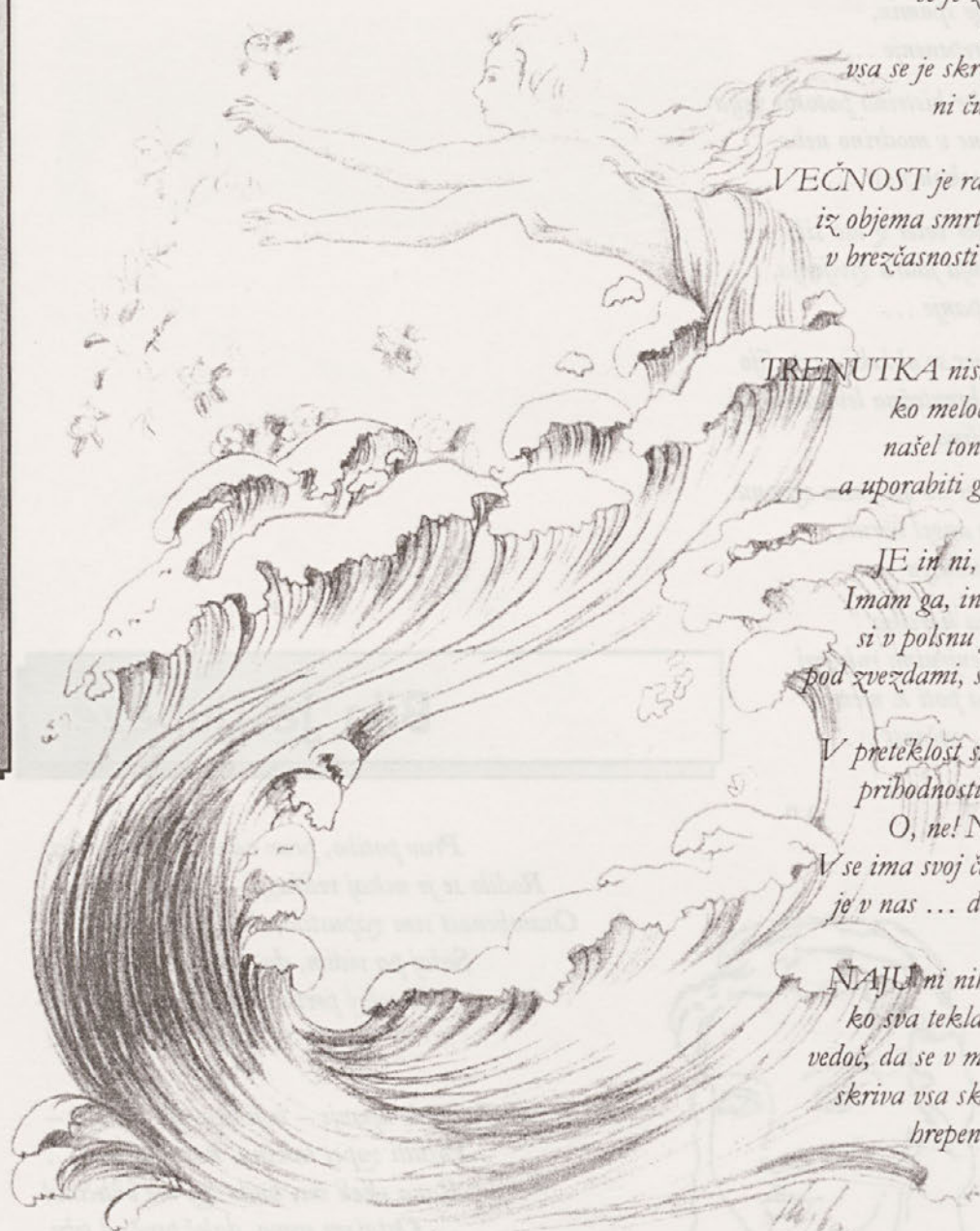

Bila je ljubezen

Prav potih, prav narahlo si me objel;
Rodilo se je nekaj velikega – bila je ljubezen.
Osamljenost sem zapustila, da ob tebi bi hodila,
Sedaj pa vidim, da spet sem se zmotila
In solzé pretakam, tiho in nevidno,
Moje srce le krvavi.

Ostaja le upanje – bojim se, da prazno –
Postati zopet takšna, kot bila sem ...
Rana skeli me, hudo žge me bolečina!
Ostajam sama, daleč proč od tebe,
Sveča ugašajoča, ki pozna le en trenutek,
Trenutek sreče, ko te zopet ugledam.
In ti oprostim.

n.n.

VSA neskončnost noči
se je zljila v ocean
hrepnenja,
vsa se je skrčila, skrila,
ni čula donjenja.

VEČNOST je razpela krila
iz objema smrti pobegnila,
v brezčasnosti se ustavila,
spočila.

TRENUTKA nisi znal ujeti,
ko melodijo si iskal
našel ton si neizpeti,
a uporabiti ga nisi znal.

JE in ni, si mi dejal.
Imam ga, in ga nimam,
si v polsnu govoril, stal
pod zvezdami, stoje zaspal.

V preteklosti si želel oditi,
prihodnosti se izogniti.
O, ne! Ne gre tako.
Vse ima svoj čas – tudi to
je v nas ... da potrpiamo.

NAJU ni nihče spoznal,
ko sva tekla po gladini,
vedoč, da se v morja globini
skriva vsa skrivnost noči
hrepnenje jo rodi.

Zgodi se

*Včasih zgodi se,
da človek zaljubi se.*

Zgodi se.

*Včasih si padeta
znanca v objem.*

Zgodi se.

*Včasih preseka
pot ti prijatelj.*

Zgodi se.

*In včasih prijatelj
ni več zgolj prijatelj.*

Zgodi se.

*Prijeten občutek,
ko veš, da ob tebi
sedi bel metulj
in čaka naté.*

Zgodi se.

*Hudo – ah, hudo! –
srce zaboli te,
metulj odleti –
in več se ne vrne.*

Zgodi se.

Da bi se nikdar ne!

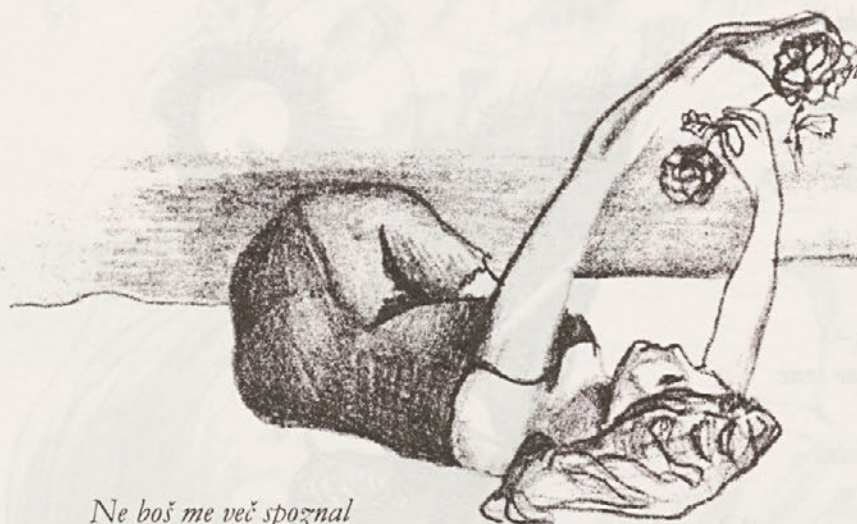

Mokrócvetéče rožice

Nekoč me bodo našli
 z razpuščenimi lasmi
 na hladnem kamnu
 počivaje z razprtimi
 očmi – strmečo v neskončnost ...

Nekje me bodo našli,
 zapuščeno od ljudi,
 z nasmehom na obrazu
 – nasmeh voščene lutke,
 ki boli.

Nekdo me bo opazil
 slučajno se čez
 slap ozirajoč
 z resnico izdajalsko
 na ustnicah bežečo proč.

Ne boš me več spoznal
 s kopreno čez oči,
 s črepinjami srca,
 strtega med nasilnimi dlanmi,
 ne boš me več poznal,
 ne boš me prizadel
 in vere v srečo, radost
 ne boš mi več vzel.

A padla sem čez slap
 v peno teh valov,
 z imenom v dušo
 vtisnjenim – pečat je bil
 njegov.

Poleti leta 1991 sta k meni na dom v Novo Gorico prišla dva Vinkota: g. Vinko Paljk, župnik v Solkanu, in g. Vinko Lapajne, ravnatelj Škofijske gimnazije v Vipavi. Njuna želja je bila, da bi na to ustanovo prišel poučevat zemljepis in bi tako razbremenil prof. Franca Kralja. Z velikim veseljem sem ponudbo sprejel in to delo opravljal 8 let, do konca letošnjega šolskega leta.

Takrat sem imel za seboj 38 let pedagoškega dela na različnih srednjih šolah v Novi Gorici in sem se tudi upokojil. Vsa tista leta so bila težka, saj ni bilo lahko biti prosvetni delavec in hkrati biti zvest svojemu verskemu prepričanju. Samo kvaliteta dela nam je pomagala, da smo lahko službo obdržali.

Prvič v šolskem življenju mi je bilo dano, da sem učil z dušo in s srcem. Prepričanja ni bilo več treba prikrivati. Do učencev sem lahko imel odkrit odnos in se z njimi pogovoril o vsem. Ni bilo več tabu tem kot v socialističnem režimu. Navdušen sem bil nad prisrčnimi in toplimi odnosi, ki so vladali na šoli tako med učenci kot med učenci in učitelji. Učencem sem bil lahko tudi vzgojitelj in svetovalec, ne le profesor. Disciplino in red v razredu sem vzdrževal s prijazno in lepo besedo. Neopravičenih ur ali disciplinskih kazni mi ni bilo treba nikoli zahtevati. Skratka, ozračje v razredu je bilo kar se da prijetno. Dani so bili vsi pogoji za ustvarjalno, resno in uspešno delo. Ko sem začel poučevati leta 1991, je bila Vipava še »vojaško mesto«: na vsakem koraku si srečeval vojake JLA. To leto je bilo res prelomno: doživeli smo prvi dan državnosti, odhod tujih vojakov iz Slovenije in njeno mednarodno priznanje. Zadihali smo s polnimi pljuči nov zrak svobode in to se je čutilo tudi med našimi učenci.

Šoli in učencem bi se lahko še bolj posvetil, če bi živel v Vipavi ali njeni okolici. Tako pa sem se zaradi oddaljenosti in naporne poti po večkrat prenatrpani cesti marsikdaj moral odpovedati tesnejšemu sodelovanju pri delu na šoli. Tudi teža let je prispevala svoj delež k temu.

Izredno hitro je minilo teh osem let. V lepem spominu mi bodo ostali kolegi in kolegi profesorji, ki so bili na moji sopoti v teh letih: dva od teh sta v tem času odšla v večnost po plačilo k Bogu. Da umirajo tudi mladi, naj pove podatek, da je v istem času ugasnilo življenje treh naših učencev.

Prišel je junij 1999. Poslovil sem se od učencev. V sredo, 9. junija, sem po 46-tih letih še zadnjič stopil v razred in oči so orosile solze, ko sem stopal iz razreda. Zbogom, šola!

Pohitel sem še v kapelo. Luč nad tabernakljem je širila svojo svetlobo v Božji prostor. Solze veselja in zahvale so tokrat spet zalile moj obraz, ko sem se poslovil od Prijatelja in Učitelja.

Mislím, da to slovo ni slovo, ampak prej nasvidenje. Zato kličem vsem vam, mladim prijateljem na Škofijski gimnaziji: »Nasvidenje!« Kamorkoli nas bo zaneslo v življenju, naj velja: ostanimo prijatelji!

prof. Roman Slejko

Vsako jutro je vstajal zgodaj, v mrazu in temi. Luči ni prižigal, da bi prihranil pri elektriki – tudi peč je le šibko grela. Tipaje v sencah in redkih žarkih uličnih svetilk onkraj ceste je pristopical do umivalnika. Ventil je odprl tako, da je voda le počasi kapljala. Tudi tu je varčeval. Tako ga je učila mati, pri kateri je še nedavno živel, potem pa je zbolela in umrla in pustila sina, edinca, samega. S svojo majhno plačo ni mogel vzdrževati velike hiše na deželi. Tako se je preselil v mesto, v majhno najemniško stanovanjce s tankimi stenami in počenimi okenskimi okvirji, skozi katere je noč in dan pihalo in hladilo že tako mrzlo sobico.

Iz omare je vzela, potem ko si je z ledeno vodo osvežil obraz in se z mokro roko pogladil po kratko ostrizanih laseh, obešalnik z zlikano obleko in potem še čiste, a stare čevlje. Obleko je odložil na zofo, čevlje pod njo. V kuhinji je hitro zajtrkoval. Pojedel je trd kos kruha z nekaj masla in ko ju je tlačil v usta, se je spomnil svoje mame, ki jo je vedno skrbelo, da se bo preveč zredil in zbolel. Zato je, takoj ko je požvečil zadnji grizljaj in ga poplaknil s kozarcem vode, hitro naredil dva počepa in eno in pol sklece, samo zato, da bi se počutil bolje. Potem si je z obilico mila, pri katerem ni varčeval nikoli, umil roke in ko so bile čiste in popolnoma suhe, je oblekel hlače in srajco, ki jo je pred velikim ozkim ogledalom skrbno zatlačil za hlače in si jo potem tako dolgo popravljaj in ravnal, da je bil kmalu podoben lutki v izložbenem oknu.

Spustil se je v pritličje in nato na dvorišče, kjer je nanj čakal majhen zelen avto, star hrošč, kupljen »iz druge roke«. Svoj prejšnji avto je moral prodati, da si je lahko kupil novo obleko in druge drobnarije, ki jih je potreboval doma; od lastnika stanovanja pa je kupil star avto, s katerim se je zdaj odpeljal.

Vsako jutro se je zbudila v veliki rožnati postelji, okrašeni s slončki, žirafami in drugimi živalmi, ki jih je v posteljno pregrinjalo izvezla njena mama, slabo leto preden so jo odpeljali v bolnišnico, kjer je kmalu umrla.

Takrat je bila deklica stara komaj pet let in ata jo je le z dolgim prigovarjanjem prepričal, da mamice ne bo več nazaj. Deklica je obmolknila in je spregovorila le takrat, ko je bila lačna, jo je zeblo, ali ko je bila utrujena. Drugače pa je čepela na maminem stolu v kuhinji in zrla skozi okno.

Vsako jutro, ko je takole sedela, ji je ata prinesel umešana jajca in kozarec mleka, potem ji je nataknil kapo in rokavičke in jo v velikem avtu odpeljal v vrtec. Tam se je hitro poslovil od nje, ker se mu je mudilo na delo, in pustil jo je samo.

Zelen hrošč je z zadnjimi močmi prisopihal na službeno parkirišče. Njegov prostor, komaj kaj večji od avta samega, je bil na koncu prostorne betonaste ploščadi, polne avtomobilov na videz velikih ljudi. Ko je zlezal iz avta, si je znova poravnal obleko in z obuvala odgnal drobce prahu, ki so sedli tja med vožnjo. Potem je stopil proti rumenkasti stavbi, dvigajoči se nad betonom, ki je pokrival njeno okolico. Hodil je počasi in previdno, da ne bi stopil v lužo ali se kako drugače umazal in tako pokvaril svojo popolno podobo.

Ko je ata odšel in so drugi otroci tekli k igračam, je stopila k oknu, pod katerim je stal stol. Prijela se je za naslonjalo in se potegnila navzgor, se potem obrnila in dvignila na kolena, tako da je videla skozi okno pred seboj. Tam je stala, dokler je ata ni prišel iskat.

Vsako jutro je stopal proti rumeni zgradbi in vsako jutro so mu izza okna nasproti ležečega vrtca sledile tihe oči.

Notranjost rumene stavbe ni bila rumena, temveč bela. Bela bi bila, če bi lahko odstranili vse madeže na njenih stenah, ki so poudarjale morečo zaprtost in omejenost tega prostora. Dvigalo je bilo v istem stilu. Luč je mežikala brez pravega zaporedja, preproga je bila odtrgana od tal in je lezla sem in tja, odvisno od tega, kje je kdo stal. Na zadnji strani pa je viselo, na dve debeli niti obešeno ogledalo, v katerega se je, kot že tolikokrat poprej, gledal, medtem ko je pazil, da se bo ustavil v pravem nadstropju – kar bi bilo za prastaro kletko prava redkost.

Ustavilo se je in vrata so se razprla. Nehote je s peto čevlja potegnill preprogo iz dvigala in ko je to opazil, je hitro počepnil in jo začel ravnati.

Vrata v pisarno so bila težka in okorna, narejena iz hrastovega lesa, in včasih se mu je zazdelo, ko jih je gledal z notranje strani, da lahko sliši ptice peti na vejah drevesa, ki so ga predelali v nemo gmoto pred njim. Tudi danes, ko je vstopal, se je moral z vso svojo težo nasloniti na vrata, da so se odprla. Notranjost je bila temačna, ker sonce še ni vzšlo, sploh pa je edino okno gledalo proti zahodu. Odprl je luči in preden je sedel, je še enkrat preveril, če je njegova obleka brezhibna. Bila je. Zakopal se je v delo.

Deklica je sedela pri oknu. Možakar, ki ga je vsako jutro opazovala, je izginil v notranjost. Njegov avto ji je bil silno všeč. Iz majhne zelene škatlice je videla lesti majhnega, skoraj smešnega možica, ki si je nenehno popravljall obleko in je potem izginil v veliki hiši. Potem jo je vzgojiteljica snela s stola in jo, hočeš nočeš, odvelkla v jedilnico, kjer je morala sedeti na neudobnem lesenem stolčku, ki je bil, čeprav je imela drobcene noge, zanjo premajhen. Prinesli si ji pladenj z majhnimi plastičnimi krožnički, v katerih je čakala mrzla in neokusna hrana. Ko jo je deklica gledala, se je spomnila mame in njenih zajtrkov in kosil, ki jih je pripravljala. Naj se je njen ata še tako trudil, takih umešanih jajc ni znal narediti. In hrana v vrtcu je bila pač hrana v vrtcu, česar se je ata prav dobro zavedal, a storiti ni mogel ničesar.

Tako je tudi tisti dan sedla k mizi, obkroženi z glasnimi otroki, ki so z velikimi žlicami, večjimi od njihovih ust, zajemali mrzlo juho, krompir so nabadali na vilice, meso pa je večina, navajena dolgega in topega noža, trgala kar z zobmi. Vzgojiteljice so nemirno, brez postanka skakale naokoli in kjer so videle, da na krožnikih ostaja solata, so jo nabadale na vilice in jo tlačile v otroška usta.

Deklica je sedela pri miru in počasi žvečila plehko meso in opazovala zmedo okoli sebe. Vrata so bila priprta, vzgojiteljice so imele polne roke dela - take priložnosti morda ne bo več. Sklonila se je pod mizo in se, skrita očem, med s stolov bingljajočimi nogami prebila do izhoda.

Cesta, ki jo je gledala z okna, se ji je zdaj, ko je bila sama, zdela večja, kot si jo je bila predstavljala. Avtomobili so trobili, vozniki so se sklanjali skozi okna in opozarjali malo deklico, ki je skušala prečkati cesto. Vrtec na oni strani je postajal vse manjši, rumenkasta skala pred njo pa je rasla in postajala skoraj grozljiva. A nič ne bi moglo ustaviti majhne deklice, katere srce se je prebudilo iz spanja, v katerega je potonila ob smrti njene mame, v želji, da bo poiskala možica z zelenim avtom.

Vrata ob vhodu so se odprla sama in stopila je skozi. Ogletovala je visoke, umazane stene. Na koncu hodnika brez oken in vrat je nanjo čakalo odprto dvigalo. Vstopila je. Preproga na tleh se je premaknila in luč je zamežikala.

Pogled se je odprl na mnoga vrata na levi in na desni. Po hodniku se je slišalo škripanje pisarniških stolov, klepetanje računalniških tipkovnic in sem ter tja pritajeno vzdihovanje jetnikov, iz katerih je z vsakim vzdihom dolgočasje odtekalo

življenje.

Nekatera vrata so bila zaklenjena in deklica je zaman pritiskala na medeninaste kljuke; druga so odpirala pogled na prazne pisarne. Iz tretjih pa so se oglašali jezni glasovi, ker so bili zmoteni med svojim opraviлом.

Ustavila se je pred zadnjimi vrati. Bila so vsaj trikrat večja od nje, iz težkega lesa. Stisnila je kljuko, a vrata se niso odprla. Ni se vdala, kot da bi vedela, da se za vrati skriva tisti, ki ga išče. Tolkla je po vratih, se zaletavala vanje, dokler se slednjič niso odprla; možic je slišal ropotanje zunaj in hitel je gledat, kaj se dogaja.

Pred pisarno je stala upehana deklica in stegovala roke proti možu v poravnani obleki.

Vzgojiteljice so se grabile za lase in ponavljale: »Kaj takega, kaj takega!« Kmalu je prišel še ata in potem so skupaj tekali okoli vrtca in se spraševali, kam bi lahko šla. Bilo je že čez poldne, ko so stopili v rumeno stavbo. Natlačili so se v dvigalo. Luč je mežikala in preproga je, zmečkana v dve gubi, ležala v kotu.

Na levi in desni vrata. Škripanje, klepetanje, vzdih. Vrata, hrastov les, medeninasta kljuka.

Notranjost je bila osvetljena, saj je bilo sonce zdaj na zahodni strani. Na mizi so ležali papirji, stol je bil prazen. Na tleh sta sedela deklica in mož; smehljala sta se in mežikala v sonce. Deklica je tiho čebljala, kot bi hotela izgovoriti na glas vse besede, ki jih je po mamini smrti zamolčala in hranila v sebi. On pa je poslušal, kimal z glavo, četudi ni razumel besed, ki jih je malo bitje govorilo. Njegova srajca je bila zmečkana, čevlji vrženi pod stol. Na njegovem obrazu ni bilo več dolgočasje, ne skrbi, pač pa ga je odevalo nepopisno in nerazložljivo veselje.

Kaj je bilo v srcu male deklice tako močnega, da je iztrgalo mrzla jutra, mežikanje luči in neskončno monotonijo iz misli človeka, živečega iz dneva v dan, a mrtvega, in ga spomnilo na toplino, svetlobo in življenje?

In kaj je bilo v možicu, njegovi ravni obleki in zelenem hrošču tako toplega in domačega, da je otroka prebudilo iz boleče otopelosti in mu povrnilo sanje o življenju?

Sara Novak

Ne da sovražim, da ljubim sem na svetu

Nasprotje ljubezni je sovraštvo in nasprotje sovraštva je ljubezen. Ljubezen in sovraštvo občutimo kot belo in črno in med tema dvema pojmom zares ne more biti nobene skupne točke. Toda svet ni črno-bel in tako popolna ljubezen kot popolno sovraštvo sta redka kot bela vrana. Prava ljubezen je žrtev, mi pa od prave ljubezni pričakujemo tudi lastne koristi. In na take koristi je treba paziti, da ti jih kdo slučajno ne ukrade. Od strahu do sovraštva pa je le majhen korak. Strah sproži v nas verižno reakcijo sovraštev – kakor hitro odpraviš enega sovražnika, se že pojavi drugi.

Nikoli nisem hodila v vrtec, ker me je vedno pazila stara mama. Zato se ob prihodu v malo šolo nisem najbolje znašla. Tam nisem imela, tako kakor druge deklice, nobene najboljšje prijateljice in sem se zato kdaj pa kdaj počutila zelo osamljeno. Ko je bilo na programu kakšno skupinsko delo, je že šlo, a ko smo morali kaj delati v parih, sem vedno ostala brez. Spominjam se, da me je to kot šestletno deklico zelo bolelo.

V šoli mi je bila zelo všeč neka deklica z dolgimi, gostimi lasmi in kodri, ki sem si jih vedno želela, vendar se njenega imena sploh ne spomnim več. Vem pa, da sem bila zelo ponosna, ko sem lahko bila pri njej. Takrat sem se počutila pomembnejšo in zdelo se mi je, da me takrat tudi drugi bolj spoštujejo. Toda, o, smola, ta deklica je imela veliko prijateljic, ki so se vedno motale okrog nje, tako da mi ni nikoli uspelo priti blizu nje.

Toda nekega lepega dne je – kakšna sreča! – njena najboljša prijateljica zbolela. To je bil trenutek, na katerega sem dolgo čakala. Ko smo šli na sprehod, sem se ji približala in se ji odločno ponudila, da greva skupaj v paru. Toda, o joj, pri njej je že bila druga deklica. V navalu jeze sem zavrnila, da bi bila v paru z drugo, sicer prijazno, ali čisto »navadno« deklico. Še ves dan sem se kujala in bila jezna na malo šolo, sošolke in na ves ta krivičen svet. Takrat me je ta izkušnja zelo bolela, mnogo pozneje sem spoznala, da takrat res nisem ravnala prav.

Vsak človek je poklican, da je prijatelj in da ima prijatelje, vendar pa se prijateljstva ne da doseči s silo. Prijatelj preprosto moraš biti. Kakor hitro od prijatelja pričakuješ še kaj drugega kot iskreno prijateljstvo, nisi več pravi prijatelj. Če pa ti nisi pravi prijatelj, se bojiš, da tudi drugi tebi niso pravi prijatelji. In potem se bojiš, da je »tvoj« prijatelj drugim boljši prijatelj kot tebi in postaneš ljubosumen. Ampak nekemu zares ne moreš biti pravi prijatelj, če kot pes čuvaj napadeš vse, ki pridejo v tvojo bližino.

Prava, nesebična ljubezen je tista, iz katere se ne rodi sovraštvo. Na nas pa je, da to ne bo le visokoleteča beseda, temveč da se bo spremenila v dejanja.

Antigona je to znala. Znamo tudi mi?

Anka Ilc

Ljudje smo se pripravljene odreči marsičemu, samo da bi doseli to, za kar se borimo, da upravičimo svoje mišljenje in gledanje na stvari z drugačnega stališča kot ostali. Predvsem pa se borimo za dobrobit naših bližnjih in tistih, ki jih imamo radi. Antigono življenje in mišljenje je temeljilo na ljubezni do bližnjih, zato je bila pripravljena žrtvovati vse, na kocko je postavila največ, kar človek ima – svoje življenje. In vse to le zato, da bi bil brat dostojno pokopan. Ni ga videla kot državnega sovražnika, temveč le in edino kot svojo družino, za katero se mora boriti, jo zagovarjati in zanjo je bila pripravljena odreči se vsemu.

Tudi naša družina je preživela obdobje odrekanj, javnega razpravljanja o bolečih točkah, tudi ponižanja in v tem obdobju je vsak izmed članov odigral svojo vlogo Antigone. Do tega spoznanja sem prišla pred kratkim, ko sem tragedijo prebirala.

Imela sem sestro, ki jo je življenje že ob rojstvu prikrajšalo za zdravje. Čeprav je bila od vseh treh sestra najstarejša, je bila nebogljenka in nemočna, prepuščena v skrb drugih ljudi. Zaradi nje smo se odpovedali brezskrbnim preživljanjem vikendov, velikokrat počitnicam, samo da smo lahko bili z njo. In za vsak tak trenutek smo bili hvaležni in smo se ga veselili. Nikoli je nismo tajili, javno in glasno pa tudi o njej nismo razpravljali, saj so takoj sledil neprijetna in boleča vprašanja, ki smo se jim raje ognili.

Vse je bilo v redu, dokler se ni začel boj za ohranitev bolnišnice, kjer je bila z drugimi otroci nastanjena. Grozilo je, da bo oddelek za invalidno mladino v Stari gori zaprt, otroci pa razseljeni po celi državi. To bi seveda zmanjšalo možnost stikov za vse, ne le za našo družino. Organiziran je bil odbor, katerega članica je bila tudi moja mama, predstavljena kot »mati enega izmed prizadetih otrok«. In takrat se je vse začelo. V šoli so me spraševali: »Je bila tisto na televiziji tvoja mama? A imaš res še eno sestro? A je prizadeta? Kaj ji pa je? Ali bo ozdravela? Imate to v družini? Je to dedno?« S takimi in podobnimi vprašanji so zadevali v najbolj boleče točke. Človeška radovednost ne pozna meja in prav malo ji je mar, če koga prizadene, užalosti in poniža. Velikokrat mi je bilo vsega dovolj in spraševala sem mammo, kdaj bo vsega konec. »Ko bomo zmagali,« je bil njen

odgovor. Borili smo se v imenu njih, ki se sami ne morejo in so naše pomoči najbolj potrebni, družba pa jih odriva na rob in se sprašuje, kako bi z njimi opravila na najcenejši način.

Toda vse odpovedovanje, odrekanje, »razgaljanje« najbolj bolečih točk ni bilo zaman. Bolnišnica je ostala in otrokom je ostalo to, kar potrebujejo, v naših srcih pa so vladali mir, sreča in veselje. In vse to zaradi ljubezni do bližnjega.

Minka Gortnar

Odrešilni jok

Rodila se je majhna,
nežna, čisto nebogljena.
Šibka, medla, vsa drhteča,
dolgo in težko pričakovana sreča.

Dvomili so v njen obstoj,
rahlo je bilo življenje,
srček je pretiho bil;
zanjo so začeli boj.

»Prelahka je in drobna
in sama še ne diha,
še ni se oglasila,
ne delajte prepriha.«

Kot majhen, droben
cvetek so nežno
jo spustili,
v topel »novi dom«
in zanjo se trudili.

»Žal nam je,
ne vem, če bo,
sploh se ne odziva ...«

Skomignil je z rameni,
umaknil se je proč,
da je lahko stopila,
k detetu šepetajoč:
»Medvedek moj, ne spi,
oh, prosim te, oglasi se,
pokaži nam, da si.«

Zganila se je,
rahlo trznila ročica,
napeto stali so vse naokrog,
ko se čez belo sobo
razlegel je otroški jok.

Samo jaz sem to

Pustite me živeti,
ker nisem element
unije, ampak preseka.

Ker nisem
konstanta gravitacije
in sem podobna času,
ki spreminja ...
Pustite me živeti.

Vem, kje je meja
prestopam jo in
se vračam,
pustite me živeti,
čeprav sem včasih
tujec na lastni zemlji
– domačin med tujimi ljudmi.

A vse to – in več – sem jaz.
In prav zato – pustite mi
živeti,
ker moja enkratnost
ni ponovljiva.

Mokrócvetěče rožice

Igrala je njegovi duši
v tibi zimski blaženosti,
v ognja divjem siju,
v gorkoti nje mladosti.

Drsel je lok po cestah strun,
visoko, čisto je zvenel,
ljubeče, razigrano,
je o njuni sreči.

Zaprla je oči,
igrala je in pela
in pela in drsela
v beli zimski sen.

Iz lepotic bele
drsele so solze
na preprogo iz davnine,
sube vrtnice, spomine,
ki čas jim je izpil življenje,
kri posrkal,
vonj pustil,
da omami vse, kar mine,
čas bo krute rane kril.

A v jutro kruto
zlobni hlad jo je
iz sanj zbudil,
v kaminu kup pepela,
ogenj davno je ugasil.

Zadnjič še spregovorila,
bela vila je o njem,
slednjič tibo zahtela
s solzo njeno se je zlila,
preden žalostna
in razglašena
je za večno utihnila.

Niti slutnje več o sreči,
le še zvon je v uri
bil,
in le prsti so
drhteči
– iz bele
violine –
izvabljali
doneči,
tibi zvok premil.

Nesli so jo tibo, daleč,
duša je dobila krila,
violina je molčala,
zemlja je spregovorila.

In je listje odletelo,
spet prišla je zima,
ob kaminu kjer je molil,
med vrtnicami temnimi;
tam nekje na dnu spomina,
pozabljena od prstov
je medlela – bela violina.

Ingrid Kovšca

Ali res obstajata dva svetova?

Prišla sem v nek prečuden svet:
nemi so me pozdravljali;
slepi so me videli in mi kazali pot;
gluhi so me slišali, ko sem jih ogovorila;
nevedni so vedeli vse, kar sem jih vprašala;
tišina je igrala prelepo pesem prijateljstva,
svobode;
molk mi je govoril, naj se ga ne bojim;
mrak mi je svetil s tako nežno in svetlo
temoto, da sem videla tisto, kar se videti ne da.

In kar naenkrat se znajdem v svetu,
kjer me tisti, ki me poznajo, niso poznali;
tisti, ki vidijo, me niso videli;
čepprav so se zaleteli
vame;
tisti, ki slišijo, niso slišali mojega kričanja,
čepprav so imeli ušesa pri mojih ustih ...

Takrat sem spoznala,
da sem v prvem svetu spala –
– ali pa ne?!

Adrijana Mikuš

Mokrócvetěče rož'ce

Gospod, Gospod, zakaj si me zapustil?
Ne slišiš moje duše,
ki vzklika k Tebi,
ne vidiš moje roke,
ki se steguje po Tebi?
Gospod, zakaj me ne vidiš?
Moje srce krvavi
in že omahujem.
Ne vidim več,
ne slišim več,
ne čutim več.
Ne morem naprej, ne morem!
Toda glej, Gospod se obrača,
Gospod se usmiljeno ozira name.
Vidim ga,
čutim ga,
razumem ga.
Prav je, Gospod, kar delaš.
Daj mi nositi tvoj križ!
Moje srce klije,
moja duša leti,
kajti Gospod mi je izkazal usmiljenje
in me rešil.

n.n.

Mati

Obličje njeno
kot iz drobnih nitk spleteno,
s toplim soncem okrašeno,
materinstvu posvečeno.

Njene oči so
kot drobne luči,
kot sanje noči
ti pravijo:

»Brezskrbno zaspi.«

n.n

Tebi

Solzo pošiljam ti – tebi, ki jokati ne znaš.
Smeš pošiljam ti – tebi, ki smejati se ne znaš.
Jezo pošiljam ti – tebi, ki jeziti se ne znaš.
Ljubezen pošiljam ti – tebi, ki ljubiti ne znaš.
Svet pošiljam ti – tebi, ki sveta nimaš.

Tebi, ki živiš, a ne veš zakaj;
tebi, ki umiraš in spet ne veš zakaj;
tebi, ki strmiš v topo nebo in čakaš, da se nič ne zgodi;
tebi, ki misliš, da drugačen si, ko cvetu raztrgaš lepoto;
tebi, ki ždiš v senci svoje sence in ne veš, da si to ti;
tebi, ki si, a ne veš;
tebi, ki hočeš nič, ker nočeš biti;
tebi, ki kljub vsemu si, ker MORAJŠ biti, da bi lahko svet okrog tebe živel.

Mokrócvetěče rož'ce

Se še spominjaš
mokre trave, mama?
In šumenja listja,
ko sta z njim ostala sama?

Potokov solz, kričanja,
obup sramotnega dejanja,
vse noči brez sreče, spanja?
In kako v nesreči, mama,
si ostala čisto sama
– se spominjaš?

Šepetala si,
da me imaš rada,
da sem tvoja sreča, nada,
da ne boš me pozabila
in naj ne mislim,
da si me hote ubila.
Jokala si – se spomniš, mama?
V temno blazino noči.

Še pomniš, mama,
kako smo šli,
do bele stavbe skupaj:
dedek, babica in jaz in ti.

In potem, ko sva ostala sama,
si prigovarjala mi,
naj se ničesar ne bojim,
čeprav si sama drgetala,
moja mila, zlata mama ...
Naj samo zaprem oči, zaspij,
si mi dejala,
da se v lepše jutro prebudim.

Res sem se,
kot si dejala
– a bil sem sam,
ti si ostala ...
Tam, kjer skupaj sva vstopila – mama,
a vrnila si se sama.

Uresničena pričakovanja?!

Vsako šolsko leto začnejo ŠGV obiskovati novi dijaki prvih letnikov. Ker so mnjenja le-teh ponavadi najiskrenejša in najzanimivejša, so nas najbolj zanimali prav njihovi vtisi o življenju na naši šoli. V anonimni anketi smo jih povprašali, kako so zadovoljni s svojimi odločitvami za ŠGV in kakšno je njihovo počutje na šoli ob koncu šolskega leta. V nadaljevanju sledijo nekatera njihova mnenja.

Ko se je že v osnovni šoli pojavilo vprašanje, kam po osmem razredu, sem med vsemi srednjimi šolami izbrala prav ŠGV iz enega samega razloga: rasti v duhovni smeri, v skupnosti in s tem doseči željeni cilj.

Danes, ko sem tukaj in sem v resnici dijakinja na tej šoli, je razlogov še več. Razred, v katerem sem »pristala«, je zelo pisan. Sošolci smo med seboj močno povezani, pa čeprav poznamo tudi dneve, ko se v eni stvari nikakor ne moremo zediniti. Drug drugemu smo že na začetku šolskega leta dali vedeti, da je razred celota le, če smo prisotni vsi. K pozitivnemu vzdušju namreč vsak posebej nekaj prispeva.

Na žalost pa prav vsi profesorji naše razigranosti ne razumejo. V šoli se je namreč dobro tudi med poukom nasmejati. Na splošno pa so zelo v redu ljudje; dokaj tolerantni in sproščeni, kolikor jim to dopušča poklic.

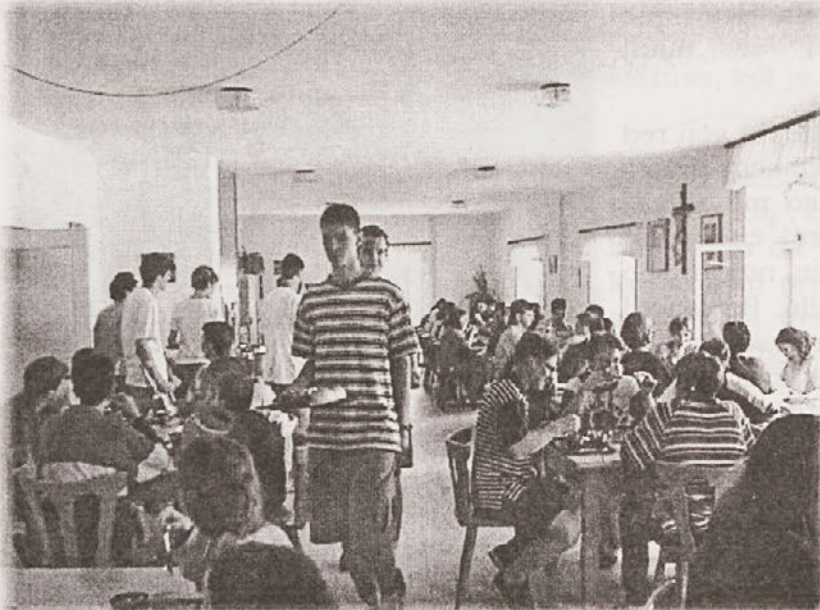
Precej aktualno vprašanje med dijaki pa je, kje oz. kdaj bodo z delovanjem pričeli vsi krožki, ki so bili omenjeni na informativnem dnevu?! Toliko nas je, vsi imamo talente, s katerimi bi lahko pripomogli k ugledu šole in s tem »zapravili« marsikatero dolgočasno urico. Zakaj tega ne izkoristimo? Lepo nam je tukaj, zakaj nam ne bi bilo še lepše.

Življenje na naši šoli je v skladu s pričakovanji, ki sem jih imela že v osnovni šoli. Imamo veliko lepih koticov, kamor se ob hudih situacijah lahko zatečemo. Rože nas spremljajo na vsakem koraku. Počutimo se kot doma; še copati so isti. Do sedaj smo sicer morali potrpeti glede telovadbe v naših spodnjih prostorih, zato komaj čakamo novo telovadnico. Vendar nam bo gotovo vsem žal po kamnitih

stopnicah, gugajoči se ograji, akvariju in paličnjakih. Tudi star klavir bo ostal razglašen in osamljen ...

A mi? Mi bomo našli nove učne prostore v veliki, velikanski, večnadstropni šoli. Kako bo tam? Morda tudi tokrat nimamo pravih predstav? Bomo videli!

Na ŠGV sem prišla zato, ker so mi povedali, da je tu odnos med učiteljem in učencem boljši kot na ostalih srednjih šolah. Na začetku se

mi je zdelo vse skupaj zelo majhno, saj sem prišla iz večje šole. Presenetilo me je tudi dejstvo, da so nas profesorji poznali poimensko že kmalu po začetku leta.

Pričakovala sem sicer več, vendar vidim, da sem pričakovala preveč. Vidim pa tudi, da je trenutno tukaj veliko boljše kot drugod in sem zato tu kar zadovoljna.

Pričakovala sem, da bodo na šoli vladali dobri odnosi med profesorji in dijaki. Mislim, da je to tudi v večini primerov izpolnjeno. Ob prihodu na šolo sem se počutila še kar dobro in se ji tudi kar hitro privadila. Tudi odnosi med sošolci so boljši, kot so bili v osnovni šoli. Na tej šoli se veliko bolj trudijo za nas kot na drugih šolah in ne skrbijo le za našo izobrazbo, pač pa tudi za duhovno rast. Mogoče se dejansko ne ujema preveč s pričakovanji, vendar sem prav vesela, da sem prišla na ŠGV.

Na to šolo sem prišel, ker je malce bolj umirjena kot druge, ker na njej ni cigaret, drog in alkohola. Veliko podatkov o njej sem dobil od bratranca in sestrične, ki sta bila pred mano dijaka te šole. Prišel sem tudi, ker je tu manj dijakov in se zato lahko bolje spoznaš med seboj. Veliko je k tej odločitvi pripomogel tudi večji poudarek na vzgojo v krščanskem duhu.

ŠGV sem pričakoval povsem drugačno. Mislil sem, da bo še težja in da okolje ne bo tako sproščeno. Vendar so vsi tisti, ki so na tej šoli, veseli in skoraj zmeraj dobre volje. Popolnoma sem se že udomačil in se zelo dobro počutim. Na začetku so bile zame nekatere navade tuje, vendar sem se tudi nanje navadil. Ko sem začel obiskovati to šolo, se mi je vse zdelo tuje in težko. Malo sem se že zbal, vendar je kriza minila in je šlo vedno na bolje. Zdaj sem zelo zadovoljen, ker sem se vpisal na ŠGV, saj se s sošolci dobro razumemo in tudi profesorji so kar v redu.

Komaj čakam, da se bomo v prihodnjem šolskem letu preselili v novo šolo, kjer bo več prostora in tudi telovadnica.

Moja pričakovanja niso bila prav nič podobna prvim vtisom in še manj občutkom, ki jih imam sedaj.

Sem sem prišla v iskanju šole, ki goji red in »vojaško disciplino«, vsaj tako sem si šolo predstavljala. Moji prvi vtisi so me skoraj razočarali. Dijaki so bili skoraj enaki kot drugje; imeli so po dve roki in nogi in po eno glavo, kar me je presenetilo. Presenetil me je predvsem odnos profesorjev do dijakov. Zdi se, da jim je res mar, kje in kako bomo končali, kar za druge šole ne bi mogla reči.

Zdaj je razočaranje prvih vtisov zakrilo zadovoljstvo, saj se na tej šoli počutim skoraj kot doma. Čeprav nekateri pravijo, da bo, če

bi imeli še eno možnost, šli drugam, sem vesela, da sem tukaj in je bila ta šola moja skoraj najboljša življenjska odločitev.

Ob vpisu na to šolo sem pričakovala, da bo vse strožje in sem že malo dvomila, da se bom tukaj počutila v redu. Vse pa se je obrnilo. Na začetku sem se res bala profesorjev in vsega okrog sebe, saj sem oseba, ki se zelo težko prilagodi na okolje in rabi nekaj časa, da spozna, kaj sploh hoče.

Nasprotno od pričakovanj sem se tu kar hitro privadila. Sprejela sem novo okolje in sem zelo zadovoljna, saj me obdaja veliko zanimivih oseb, s katerimi se razumem, pogovorim in mi pomagajo pri učenju. Vesela sem, da so me tudi ostali sprejeli takšno, kot sem. Le še eno napako moram premagati v sebi: nikoli med poukom si ne upam vprašati profesorja ali profesorice, če česa ne razumem. Ko se bom privadila še na to, bo vse OK.

Ne vem, če sem imela kakšna pričakovanja glede šole. Na ŠGV sem prišla zaradi izjav drugih, ki so govorili, da je tu v redu, in zaradi vtisa na informativnem dnevu. Bilo je dosti bolj mirno in človeško kot na drugih šolah, predvsem mi je bil všeč prisoten »osebni odnos«. Imela sem vtis, da smo bili prišleki obravnavani vsak posebej, kot svoja osebnost.

Prvi dan šole sem se počutila, kot da prihajam v okolje, v katero ne spadam in sem se zato počutila grozno. Zdelo se mi je prestrogo in pretežko.

Vedno bolj sem ugotavljala, da imam sama napačno mnenje. Mislim, da sta strogost in trdo delo dobro poplačana. Med dijaki se pletejo prijateljske vezi, doživljamo lepe trenutke, ki jih na drugih šolah ne bi našli. Vredni omembe so tudi duhovni vikendi, kjer se med seboj povežemo še tesneje.

Pričakovala sem prijazno šolo – prijazne profesorje in dobre, prijazne sošolce, pričakovala sem tudi, da nas bodo starejši letniki sprejeli medse. Moja pričakovanja so se v večini uresničila, zato se na šoli dobro počutim. Verjetno je moje počutje tu v redu tudi zato, ker nisem hotela veliko pričakovati, da potem ne bi bila razočarana. Mislim pa, da bi bilo zelo v redu, če bi nekaterim dijakom omogočili različne statuse, kot je npr. športni.

Pred začetkom šolskega leta sem mislila, da bodo tukaj vsi zamorjeni, brez smisla za humor, in da tu ne bo nobene dobre družbe. Ko pa sem prišla sem, smo kmalu postali vsi ena dobra družba. Zdaj se tu počutim zelo dobro in ugotavljam, da na tej šoli res vlada neko posebno vzdušje in mi zares ni žal, da sem prišla sem.

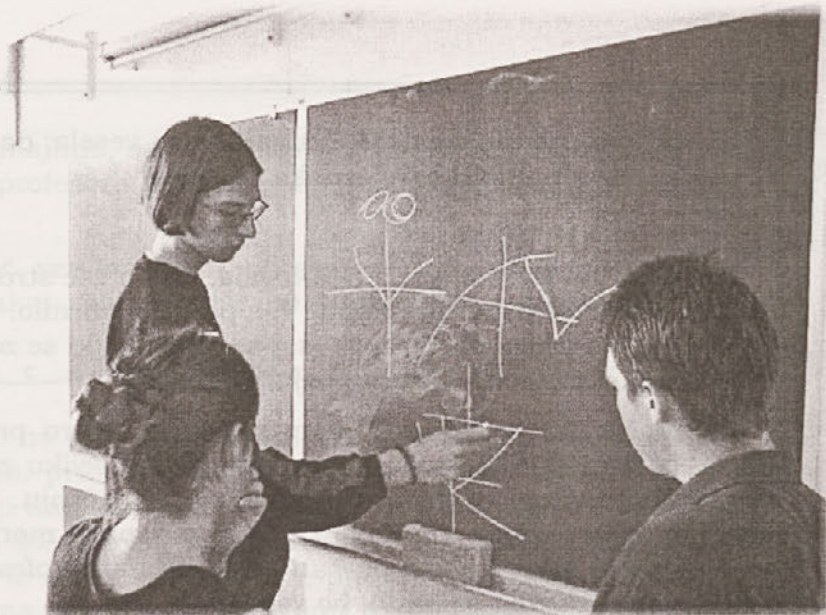
Poslušala sem mnenja dijakov, ki obiskujejo to ali kako drugo gimnazijo, šla na informativne dneve in se na koncu sama

odločila za to šolo. Predvsem sem to storila zaradi izobrazbe, odnosa med profesorji in dijaki ...

Čeprav je učenja veliko, mi je ŠGV veliko bolj všeč kot pa šole, ki jih obiskujejo sovrstniki. Mislim, da mi bo uspelo, pa tudi sicer sem precej zadovoljna z izbiro.

Nekateri dogodki ti odprejo oči in zaveš se, kako močno si želiš obiskovati pravkar obnovljeno šolo, opremljeno z najnovejšimi tehničnimi napravami. Tako je, če stojiš pred Škofijsko gimnazijo v Šentvidu in kljub oddaljenosti od doma razmišljaš le še o prijetnem občutku v takšnem okolju. In tu se je vse pričelo.

Vseskozi me je vodila želja po obiskovanju take šole, a hudo mi je bilo zapustiti topel, varen dom in oditi v oddaljen kraj, kakor je Ljubljana. Zato sem bila še posebej presenečena, ko sem izvedela za Škofijsko gimnazijo v Vipavi. Ne glede na to, da to ni ista šola in ne isto okolje, sem se dokončno odločila, da bom to šolo obiskala. Prav zato sem hvaležna staršem, ki so mi poleg materialnih dobrin omogočili šolanje v gimnaziji z verskim poukom, ki v mojem življenju ni bil prisoten.

Ali se sprašujete, kako sem prišla na to šolo? Ali odgovor poznate? Pravzaprav je to vprašanje nesmiselno, saj človek še samega sebe ne pozna do potankosti in potrebuje leta, da najde svoj pravi jaz. Prav gotovo je to vzrok, da sem se odločila za škofijsko gimnazijo, gimnazijo, ki ti pogloblja duha in ti odpira možnosti, da se končno spoznaš. Pri tem morda odkriješ svoje skrite sposobnosti in prejmeš vsesplošno izobrazbo.

In sedaj sem tukaj. Še letos bom pričela obiskovati drugi letnik Škofijske gimnazije Vipava, ki z novo podobo ustvarja mojo vizijo šole. Pa vendarle ne sanjam. Stojim na realnih tleh, v svetu učenja in čeprav slišim! »šola naj bo zate najpomembnejša« vsaj trikrat na dan, menim, da je najpomembnejše dobro počutje v več pomenih.

Zato sem prepričana, da je bila moja izbira gimnazije pravilna, saj sem tu deležna mnogo ljubezni, predvsem od svojih sošolk in sošolcev. Piko na i pa dodajajo še razumevajoči profesorji in naša učilnica, iz katere se ni potrebno seliti. Vse omenjeno ustvarja prijetno počutje in s tem je uspeh zagotovljen.

... Po enem, dveh, mogoče celo treh letih, pa se mnenja o ŠGV v očeh dijakov preoblikujejo v oblikah, omenjenih v nadaljevanju ...

Še en nov dan, če temu lahko tako rečem. Že nekaj let se moj vsakdanjik ponavlja. Zjutraj komaj vstanem, da pridem še pravočasno v šolo. Ena in ista zgradba pred mojimi očmi se že prevečkrat pojavlja v čudnih dimenzijah. Po dolgih urah učenja in neprespanih nočeh se še sama ne morem prepoznati. Zdolgočaseni in naveličani obrazi bežijo mimo mene in me s prisiljenim nasmeškom pozdravijo ...

V takih trenutkih bi najraje stopila do mimoidoče osebe in jo z nekaj besedami zbudila iz tega zgrešenega pogleda na vsakdanjik v šoli. Potem pa pomislim, da bo že sama našla smisel tudi v tej stvari. Če se spomnim, je bilo nekoč tudi z menoj tako. Prihajala sem v šolo, ker je pač tako bilo treba, pozdravljala sem sošolce in sošolke, ker je pač to del bontona. V resnici sem komaj čakala, da se usedem na svoj sedež v razredu, da me čim manj oseb karkoli vpraša, da čimprej mine tistih sedem šolskih ur in da odidem domov. V meni se nikoli ni pokazal niti kanček dobre volje. Potem pa sčasoma ugotoviš, da na tak način sam sebi delaš življenje dolgočasno in nesmiselno in da lahko sam največ prispevaš k dobremu počutju tudi na takih krajih, kjer je tvoja prisotnost obvezna.

Najprej sem sama sebe prepričala, da sem sama kriva za vse, na prvem mestu za to, da se sem se odločila prav za to šolo. Ko se po končani osnovni šoli odločaš, kje boš nadaljeval svoje nadaljnje šolanje, ti pri tem lahko pomagajo starši, predstavniki posameznih šol in pripovedovanje prijateljev dijakov. Nihče pa ti ne da tiste prave podobe, ki bi te popolnoma prepričala. Pravo podobo si lahko ustvariš šele sam, ko si že globoko v duhu te šole. Takrat se lahko kesaš in zato odideš drugam, ali pa se s skisanim obrazom skušaš prilagajati, najbolje pa je, če si najdeš na šoli za začetek eno stvar, ki ti bo dajala energijo za vztrajanje naprej. Zame je bil prvi korak postopoma navezati čim boljše stike s sošolci in najti vsaj eno skupno stvar z njimi. Odkrivati sem začela, da nisem bila edina, ki se je na tak način zapirala pred celim šolskim svetom, ampak je takih še cel kup poleg mene. Ko se začneš tega zavedati, prihajaš v šolo vsak dan raje in iz razreda se začne širiti tvoje obzorje v sosednji razred in tako naprej. Ne nazadnje se tudi tvoj pogled na profesorice, profesorje, ravnatelja, tajnice, kuharice, hišnika ... začne spreminjati.

Lahko že narediš črto med uslužbenci, ki so ti všeč, in tistimi, ki ti niso. Vse to in še mnogo več naj bi zdrav dijak zaznaval okrog sebe.

Ni pomembno, kakšen pogled na šolo nosi v sebi vsak posamezen dijak, pomembno je, da se ta

sploh oblikuje. Potrebno je začeti dvigovati glavo, si razširjati obzorje in s tem tudi znanje, in končno obdržati glavo dvignjeno in s tem pokazati, da tvoja duša živi in se odpira najširšemu obzorju.

Le kako se bomo lahko jeseni znašli na še toliko večjih površinah?

Jaz

Če bi o svojih vtisih v šoli pisala v 1. letniku, bi pisala popolnoma drugače. Dejstvo je, da se je vse skupaj tako spremenilo, da ne morem izraziti ne pozitivnega ne negativnega mnenja.

Ker bonton zahteva, da stvari najprej pohvalimo, se bom tudi jaz držala tega.

Še vedno se najbolj veselim prazničnih dni, ko na šoli malce drugače proslavljamo.

Ugaja mi tudi majhnost šole, saj tako lažje zaživimo kot skupnost. Marsikaj bi še lahko napisala, a so navadno prve misli, ki ti pridejo na misel, najbolj iskrene.

O neprijetnih stvareh ne bom pisala. Kljub vsemu se je v treh letih na šoli zelo veliko spremenilo, na žalost na slabše.

Ali pa sem se jaz?

Maja Martinuč

Ko sem prvi dan vstopila na hodnik naše šole, me je presenetila domačnost, ki je vladala tukaj. Presenečena sem bila, saj so nas pozdravljali vsi, tudi maturantje. Z osnovne šole sem bila navajena vzvišenosti starejših letnikov, zato me je ta odprtost toliko bolj šokirala.

Z leti smo si postajali domači in odkrivali slabosti in kvalitete šole. Večkrat si razočaran, a so tudi trenutki, ko si vesel, da si tu.

Z novim šolskim letom se selimo v novo, večjo šolo, a sama bi raje ostala tukaj. Tu je bolj domače, navajeni smo naše učilnice ...

Mogoče se mi naša šola sedaj po treh letih ne zdi več tako posebna. Navajena sem že, da se vsi poznamo, da se pozdravljamo, in smo kot ena velika družina. Toda na začetku sem bila nad vsem tako presenečena in moram priznati, da zelo prijetno presenečena. Kar naenkrat sem dobila občutek, da nisem zgolj številka, ampak nekdo, za katerega se zanimajo, jih skrbi in se z njimi veselijo vsega lepega. Vsi se veselimo nove šole, toda po tistem nas obletava strah, da se bosta domačnost in toplina izgubili in bomo postali le del množice. Po drugi strani pa se nam odpira možnost, da postanemo še večja in bolj povezana družina, če se vsak potrudí in prispeva svoj delež.

n.n.

Pridobljena samozavest

Večkrat sem zbegana. Pogosto nisem prepričana v svoja dejanja in obnašanje. To se mi dogaja, ker sem v družbi nemalokrat igrala, namesto da bi bila tisto, kar sem. Bala sem se, da me ne bojo sprejeli. Strah me je moje drugačnosti. Sem tip človeka, ki je rad spremenljiv in vsak dan drugače razpoložen. Vsi vemo, da se ljudje bojimo drugačnosti in tako sem tudi sama imela strah pred seboj. Bila sem absolutno brez samozavesti in vsi so lahko hodili po meni.

S prestopom v srednjo šolo se je stanje deloma izboljšalo. A strah je ostajal. Ko sem bila izbrana, da igram v Poncijevi ženi, nisem vedela, kako naj reagiram. Bilo je težko izraziti svoja prava čustva glede na utemeljitev, zakaj naj bi bila primerna za vlogo, ki mi je bila dodeljena. (Bistvo utemeljitve sedaj ni več pomembno!) Vlogo sem sprejela kot izziv. Hotela sem biti najboljša! S to mislijo sem se bojevala s strahovi, da nisem sposobna napraviti tako velikega koraka. In vendar ...

Na prvih bralnih vajah sem se kar dobro odrezala. Le naglas mi je včasih ponagajal (pri Jeruzalemčanih). Prvi nastop na odru, to je bil dogodek! Na odru sem že večkrat postajala in nastopala; v osnovni šoli, pa tudi s kakšnim pevskim zborom, in vendar: občutek tu je bil drugačen, polnejši ...

Sprejela sem odgovornost. Pripravila sem se na velik izziv s seboj. In že na vajah sem spoznala, da igram precej drugače od ostalih. In ne samo to! Na vseh vajah sem določen prizor odigrala drugače. Imela sem veliko različnih prijemov, pristopov do istih težav, ki so se pojavljale v igri. Mislila sem, da je to slabo. V igro sem izlila ves svoj mali svet. Na odru sem prvič poizkušala biti jaz. Na premieri sem na nek način odkrila, da morda druge vseeno privlači moja drugačnost. In res! Glavna igralka, Ana, mi je iskreno povedala, da ji je všeč moj način igranja. Presenetila me je njena iskrenost in misel na to, da sem nekomu všeč. Na odru sem bila jaz. Jaz sem ji bila všeč.

Ves trud je bil poplačan. Vztrajanje in soočenje s strahovi sta se izkazala koristna. Vsi smemo biti drugačni.

Bistvo vsega ... Skupaj smo postali eno. Hvaležna sem sošolcem, ker so mi stali ob strani, ker so dovolili, da se z njimi povežem, da smo, kar smo.

Erika Caharija

Izkušnje

Prišlo je tako nepričakovano in nenadoma, s seboj pa je prineslo veliko odgovornost. Odigrati glavno vlogo v igri ne pomeni samo naučiti se besedilo in se na odru malo prestopati: za tisti čas moraš preprosto postati druga, igrana oseba in se vanjo popolnoma vživeti. Tako je bilo, kot da sem se usedla v časovni stroj, naravnala čas na leto 33 po Kristusu in se v trenutku znašla v pretoriju kot Poncijeva žena. Postavljena, da sooblikujem zgodovino in zaznamujem življenje v pretoriju s svojo prebujajočo se apostolsko vero.

Bile so samo sanje, mora, ki je v meni pustila nemir in zavest, da moj mož ne dela prav.

Čutila sem, da je obsojeni človek pravičen, drugačen in boljši od vseh zbranih na litostratu. Zbrala sem ves pogum in z zavestjo, da delam prav, rekla možu, naj pusti pri miru pravičnika. Njegovo dejanje – strahopetno dejanje – me je strlo in razjezilo. Doma kar nisem mogla molčati, gnala me je nevidna sila, ki mi je dajala moči od sanj naprej.

Prebujala se mi je zavest, da te sanje niso bile nepomembne, da je ta človek, Jezus iz Nazareta, več kot samo navaden človek. In začela sem poizvedovati, pripravljena iti kamorkoli. Kot angel z neba me je obiskal eden izmed Jezusovih učencev, Janez po imenu. S seboj je prinesel pričakovanje veselega sporočila, ki jim ga je zapustil Jezus iz Nazareta. Prevzela me je njegova vera in zaupanje Vanj, s svojimi besedami je iskricice v mojem srcu razplamtel, vrnil mi je resnično veselje, vero v življenje, prebudil me je iz otopelosti. Zavedela sem se pomena ljubezni do bližnjih in hkrati trčila ob prvo preizkušnjo – kameno srce mojega moža. Kako naj mu odprem oči?

VSTAL JE! Uresničile so se Njegove besede, zmagala je večna Ljubezen, za vselej! Kdo bi ostal pri tem ravnodušen? Moj mož. Morala sem poiskati mater tega Boga Ljubezni

Zadostovalo je prestopiti prag njenega bornega bivališča in srce je že vedelo, kaj storiti. Prilila je olja v mojo svetilko in mi zagotovila, da hodim po pravi poti. Njena ponižna drža, brezpogojno orodje v rokah Boga – to mi je postalo vzor in motivacija v novem življenju.

Sanje so se uresničile.

»Poncijeva žena«

Tekmovanja so nekaj posebnega

Ja. Bila sem že na veliko tekmovanjih in še nikoli doslej mi ni bilo žal, da sem se katerega udeležila. Tekmovanja so dejansko ena redkih zares koristnih in zares pozitivnih stvari v šolskem izobraževalnem sistemu. Na tekmovanju se lahko zares sprostiš, uživaš v reševanju nalog in razmišljaš neobremenjeno.

Mislím, da je ena najpomembnejših stvari pri tekmovanjih pozitiven pristop do predmeta. Krasen je občutek, ko veš, da te ne bo nihče gnjavil zaradi ocen, da ne bo treba popravljati ničesar, da dejansko nimaš kaj izgubiti – kvečjemu lahko pridobiš nekaj znanja, nekaj novih izkušenj. Lepo bi bilo, ko bi tudi za uvrstitev na tekmovanju iz materinščine lahko dobil kakšno točko za vpis na fakulteto. Žal se prav v pozitivnih stvareh zelo slabo zgledujemo po tujini.

Na tekmovanju je pomembno znanje, še bolj pomembna pa je iznajdljivost, sposobnost povezovanja različnih izkušenj, predmetov, znanja, ki ga pridobivaš v teku življenja.

Na tekmovanju lahko ustvarjaš. Matematik, na primer, lahko pride do določenega rezultata po več različnih poteh, slavist lahko v svoj esej vključi veliko osebnega razmišljanja, izkušenj s področja psihologije, filozofije, religije, zgodovine. Tekmovanja tako rekoč odpirajo vrata, ponujajo možnosti, da se izraziš zunaj ustaljenih zahtev določenega profesorja. Ponavadi so vprašanja na tekmovanjih dosti bolj jasna od tistih v šolskem testu, ali pa se vzrok skriva v neobremenjenosti in samoiniciativi posameznika.

Ja, tekmovanja so krasna, ker lahko včasih pišeš neumnosti, pa ti profesor zaradi tega ne bo kar naprej ponavljal nekaj v smislu: »Le kako si mogel to napisati ..., a nisem stokrat ponovil, da ...« Včasih se seveda svojih stvaritev tudi sramuješ – pa saj tako ne vedo, da se v tebi morda skriva potencial tretjega tisočletja.

Tisti, bolj humanistično usmerjeni dijaki naše šole smo se tudi letos udeležili vseslovenskega tekmovanja v znanju materinščine. Ker je seveda lepo sodelovati,

še lepše pa zmagati, smo se naposled znašli na podelitvi srebrnih in zlatih Cankarjevih priznanj v PDG-ju v Novi Gorici. Po prijetnem kulturnem programu je Škofijska gimnazija Vipava namreč prejela štiri srebrna in eno zlato priznanje, kar je za tako majhno šolo, kot je naša, velik uspeh.

Ingrid Kovšca

Iskrice s tekmovanj

Ko nekega dne ravno nameravaš zakorakati po stopnicah navzgor, opaziš profesorja latinskega jezika pri oglasni deski. Nekaj bi ga morala vprašati. Jutri pišemo test. Zaradi tega pač. Vprašanje seveda ni preveč pametno in življenjskega pomena, ampak ker že ravno stoji tam ... Obotavljaš se. Danes ga gotovo ne bom več videla. Opogumiš se, greš in vprašaš.

»Mimogrede« ti profesor omeni sobotno tekmovanje iz latinskega jezika.

Vedela sem, da bo nekega dne do tega prišlo. Slutila sem, da gre za kaj takega!

M. TULLI CICERONIS

In jaz sem seveda potencialni kandidat. Ali se razveselim? Niti ne razmišljam, sobota je šele čez pet dni in trenutno imam nekaj bolj perečih stvari v načrtu. Vsekakor bom morala marsikaj ponoviti, preden se prikažem v Ljubljani. Sicer pa sem že vse leto vedela, da bom šla. Morda že lani, ko sem videla, kako se pripravljajo. Navsezadnje mora biti tudi latinsko tekmovanje dober izgovor za sobotni izlet.

Potem ko si se po napornem petkovem popoldnevu poskušal nekaj naučiti in osvežiti nekaj znanja, se drugega dne že pelješ v Ljubljano. Dan je lep, družba v redu. Stojiš v hali Filozofske fakultete in zreš v obraze, ki prihajajo. Morebiti te navda radovednost, od kod so se pobrali, ali drugače: kje se še učijo latinsko. Sprašuješ se, ali se ti sploh da, in vroče upaš, da ostali od tebe na pričakujejo preveč. Ali imaš zares dovolj moči, da boš spravil nekaj skupaj? In sploh prevod iz latinščine v slovenščino.

Razsedejo nas po avditorijski predavalnici. Zrem navzdol in premišlujem, ali lahko dobim višinsko bolezen. Sabina me opozori na neko dijakinjo kak meter od mene ter pripomni, da je vsestranska: videla jo je že na logiki in pozabila sem že kje vse.

Začnem popolnoma zmedena. Listi za osebne podatke in ovojnice s šiframi se še iščejo, testi so že razdeljeni in ne vem, ali naj začnem ali naj čakam. Kaj delajo drugi? Časa je nekam malo, le ena ura, strani pa kar tri ali štiri. Ali ni malce pretirano za latinščino, kjer moraš premisliti skoraj vsako besedo posebej?

Ubijajoča vročina. Najbrž se vsi počutimo nelagodno. Verjetno je spodaj za katedrom hladneje. Človeka mine vse veselje, da bi karkoli napisal. Sploh se je nemogoče koncentrirati. Kako neznosna stavba! Nič novega. Z njo sem se seznanila že na italijanščini. Ne maram širokih in pustih hodnikov, gneče in obširnih stopnic. Že če sije sonce, je notranjost turobna, kaj šele, če dežuje!

Sedaj smo pri latinščini! Pogledam naloge. Prva je čudna. Po dveh neuspešnih poskusih obrnem list. Čudovito! Nekaj znanega - lahkega: vstavljanje različnih časov v razpredelnico. In tako dalje. Prebijam se skozi test. Za mano je že sklad krajevnih imen, različne vaje, prevodi. Nič se ne ustavljam. Neprestano se opominjam, da je časa premalo.

Tišino zbranosti vsake toliko časa preseka glas študentke ali absolventke (vsekakor je premlada za profesorico), ki čisto od spodaj bdi nad nami. Nekatero primerke tik pod stropom, kjer je še bolj peklensko vroče, graja, češ, da bi jo bilo sram, če bi na tekmovanju tako prepisovala. Zdrznem se in se zagledam v izvir

zvoka, v njene temne nakodrane in rahlo skuštrane lase, nato pa se znova posvetim bistvu. Sami so si krivi. Zakaj pa so nas tako posedli!

Nemir. Slutim, da se bo ura kmalu iztekla. Potruditi se moram in narediti tisto, kar znam. Tistega, česar še nisem videla, ne morem zahtevati od sebe. In če ne pridem do konca – časa je absolutno premalo. Saj še nikdar nisem videla toliko latinščine v eni uri. Navsezadnje ni važno. Samo tekmovanje je.

Preostajata mi le še dve nalogi; prva in zadnja – distih. Pa najprej prvo. Prvi primer je čuden. To že vem! Drugi še bolj. Kaj zdaj? Poskusi z nasprotnega konca. Glej! Končno nekaj pametnega! Zadnji, predzadnji, to sem že slišala, to je pregovor, tu pa mora priti to in tako do vrha. Saj niti prva dva nista tako neznosna. Tukaj pa res ne vem, kaj bi. Recimo to. Obkrožim. Bolje nekaj kot nič. Morda se mi posreči. Medtem ko premišlujem, kako bi pametno prevedla distih, čas poteče. Izpišem jih le nekaj. Od vsepovsod se sliši stokanje.

Očitno je dolžina vse presenetila. Sicer pa sem kar zadovoljna. Teoretično je lahko vse prav, dejansko pa ... vprašanje. Bomo videli.

Nato te vodilni povabijo na prigrizek v knjižnico v tretjem nadstropju. Morda si pomislil: mrtev jezik, mrtva hrana, torej beri nič hrane, pa te prav prijetno presenetijo poleg sira in šunke še s kislimi kumaricami. Vsekakor je bistven kozarec soka, ki poplakne od neznosne vročine segreto grlo.

Nenadoma se spet pojaviš pred listom papirja. Latinski tekst prevedi v slovenščino. Pričakuješ najtežje, nazadnje pa sprevidiš, da vse skupaj le ni tako nerazumljivo. Na sredini se ti malenkostno zalomi. Poznaš besede, nikakor jih pa ne moreš strpati v pomensko logičen stavek. Greš dalje, saj se odločiš, da se mu boš posvetil na koncu, ko, vzemimo, ne boš imel več kaj početi. Kratkemu sestavku, ki ga posrečeno prevedeš do konca, sledi še distih, menda Ciceronov, ki je aktualen še danes, ti pa ga moraš komentirati v duhu tedanjih časov, kar je bistveno težje. Poskušaš si nekaj izmisliti, pri tem pa moraš le popaziti, da ne usečeš mimo.

No, pa je vsega konec. Za vesel potek preostalega dopoldneva in zgodnjega popoldneva poskrbi profesor in te popelje v ljubljansko pizzerijo Foculus.

Če smo že začeli v latinskem duhu, pa še končajmo!

Mirjam Premrl

Z eno nogo v Italiji...

Italijanski jezik je zame kakor materni jezik, mogoče mi je celo lažji kot slovenski jezik, zato sem se rade volje udeležila državnega tekmovanja, ki je potekalo aprila v Ljubljani.

Bila je nekakšna generalka za maturo. Na isti dan je bilo tekmovanje iz vseh romanskih jezikov, vendar je po številu tekmovalcev vidno prevladala udeležba »italijanov«. Naša šola se je odlično uvrstila, dobili smo dve zlati, eno srebrno in eno bronasto plaketo.

Seveda zasluga ni samo naša. Veliko dela in dodatnega bremena je imela tudi profesorica italijanskega jezika, gospa Sonja Černigoj. Vseskozi nas je vzpodbujala in nam modro svetovala. Najpomembnejše je pa to, da nas je kopico bistvenih stvari naučila. Ona bi si zaslužila zlato priznanje za mentorstvo in vložen trud.

Breda Čermelj

Letos smo dobili novo profesorico športne vzgoje. Zamenjala je dobrega profesorja Pudgarja (ne pozabimo, da je bil olimpijec!) in nas že prvo uro, po uvodu, nagnala teč tri kroge okrog šole. Šele prvi dan, pa nas toliko mučil! Pretekli smo jih vsi, nekateri laže drugi teže.

V naslednjih dneh so sledile standardne preizkušnje: discipline teka, skoka v daljino, odbojke, košarke ... Vsi rezultati so bili skrbno zabeleženi v zvezek. Včasih si lahko opazil, da so nekateri rezultati podčrtani s fluorescentnim flomastrom. Večkrat sem se spraševala, kaj naj to pomeni, kajti med zaznamovanimi sem bila tudi jaz. Kmalu je postalo vse jasno, ko sem enkrat po koncu petkove blok ure izvedela, da sestavljam ekipo za tekmovanje na DOSP-u. Ni bilo kaj veliko možnosti pogajanja. V petek, 24. 4., sem z ostalo ekipo šole odšla v Idrijo in tekmovala za šolo. 26 deklet se nas je zbralo blizu starta, od katerih smo bile štiri netrenirane. Kar malo te stisne, ko vidiš vso trenirano konkurenco. Zadaš si le en cilj – preteči 2,5 km dolgo progo. No, ko pritečeš v cilj četrti, zadovoljno ugotoviš, da si kar dober. Nehote se ti odprejo vrata na nova tekmovanja. Majski tek, občinsko atletsko tekmovanje v Vipavi, področno atletsko v Novi Gorici, povsod se ponavlja ista zgodba. Znajdeš se med velikani, ki ponosno razkazujejo svoje mišice, ime srednje šole in celo atletskega kluba, kjer trenirajo. Postaneš drobcen kot kamenček na progi in upaš, da boš zmogel tempo konkurence. Docela zavedajoč se svoje amaterskosti, ko se šele na tekmovanju učiš, kako razporejati svoje moči, stopiš na dan znak za startno črto. To je črta, ki zviša adrenalin, ki kakor krč zagrabi mišice in ohromi ude. Z grozo pričakuješ starterjev »zdaj« ali še hujše, pok iz pištole. V hipu se poženeš v tek, si zagotoviš mesto, vzdržuješ tempo in se poskušaš prebiti čimbolj v ospredje. In pride tudi cilja črta, ki ti dokončno potrdi priborjeno mesto. Kako zmedeno zapisnikar posluša dolgo ime naše šole. Še dobro, da imamo kratice in se vse poenostavi, ko poveš, naj zapišejo kar ŠGV. Morda je profesorica še bolj vesela rezultata kakor ti sam, čeprav od nobenega tekmovalca ne pričakuje nobenih medalj, le sodelovanje. Tako si ŠGV utira pot med velikane srednjih šol. Pa nisem samo jaz v ekipi ŠGV. Trenutno je sestavljajo:

- Šprinterke in šprinter: Minka Gortnar, Tanja Kobal in Toni Manfreda;
- Skakalci v daljino: Matej Batič, Mojca Črnologar in Katarina Štrancar;
- Skakalec v višino: Andrej Jež;
- Tisti, ki so najbolj vzdržljivi ali na kratko dolgometraši: Janez Praček, Aleš Rustja, Vanja Trkman in Irena Jurgec.

Seveda ne smemo pozabiti na perspektivne odbojkarice in košarkarje. To ekipo bi se dalo še razširiti, kajti gotovo se po kotih naše šole skrivajo še neodkriti talenti.

Vendar talent ni dovolj! Potrebno ga je razvijati in graditi. Sedaj, ko bomo dobili novo šolo, predvsem telovadnico in stadion, bo izgovor, da nimamo ustreznih prostorov, odpadel. Preostane nam le organizacija treningov in vadba. Tako bo ŠGV iz talentov razvila tudi vrhunske športnike, če jih bo podpirala in jim na tej poti pomagala.

Irena Jurgec

Potovanja tako in drugače

Potovanja so že od nekdaj zanimivo izkustvo človeka, saj ga popeljejo v še neznane kraje. Kako zanimivo je potovati, so vedeli že v srednjem veku, saj je Krištof Kolumb prvi prejadral morje in tako osvojil neznane kraje. Toda tako kot pri vseh drugih stvareh, obstaja več vrst potovanj in ker mi preprosto ne moremo iz svoje kože, smo se odločili, da se malo pozanimamo o šolskih potovanjih oziroma, kako dobro deluje pošta med testi... Ker smo maturantje gotovo najbolj izkušeni na področju potovanj, nam je zelo žal, da ravno v našem razredu ni uspelo izpeljati ankete, ki bi bila gotovo zanimiva. No, tudi ostali razredi se niso pretegnili, saj smo dobili znatno manj vrnjenih anket, kot smo jih razdelili (35 od 100).

Najprej bomo predstavili vprašanja, ki smo jih zastavili dijakom.

1. Se ti je že kdaj zgodilo, da ti je profesor vzel listek, ki je potoval k nekoliko oddaljenemu sošolcu?
2. Kakšne so bile posledice?
3. Kateri profesor najbolj onemogoča potovanje listkov?
4. Kje so tvoje misli, ko profesor odpre seznam kandidatov in izbira žrtev?
5. Kaj si misliš pred tablo, ko ne znaš odgovoriti na profesorjevo vprašanje?
6. Kaj pa med dolgočasno uro, ki ji ni videti konca?
7. Kako deluje pošta med testi?
8. Kje se mudijo tvoje misli zadnjo uro v petek?
9. Kaj si misliš, ko ti kateri od profesorjev dobesedno teži?
10. Ta je bolj za moški del populacije: kam potujejo tvoje misli, če ti profesorica angleščine pohvali pričesko?
11. Te misel na potovanje po slabi oceni potolaži?

Zdaj pa še nekaj o pravih potovanjih ...

12. Kam bi se odpravil, če bi ti ponudili neomejeno količino denarja?
13. Kdo te pri potovanjih najpogosteje financira?
14. S kom največkrat potuješ?
15. Tvoje želje glede ekskurzije ...

Že na začetku se opravičujemo, ker ne objavljamo vseh odgovorov; izbrali smo namreč samo najzanimivejše.

Odgovori na prvo vprašanje so bili zelo zanimivi, saj kažejo na izreden razvoj mednarodne pošte. Prav tako je zelo dobro organiziran tudi letalski razredni promet. Dvaindvajsetim dijakom listki še nikoli niso bili vzeti, štirinajstim pa se je to že zgodilo. Iz tega lahko sklepamo na zelo pozitivno mnenje dijakov o šolskih urah, ko seveda zelo zvesto sledijo razlagam, ali pa na zelo dobro organizirano »mafijsko mrežo« listkov.

Drugo vprašanje je bilo nekoliko bolj zanimivo, saj je spraševalo o posledicah

Povprašali smo

take pošte. Odgovori so bili taki kot smo dijaki – zelo različni. Profesorji večino listkov vržejo v smeti, nekatere zaplenijo; včasih pa je treba pošto prebrati.

Ko odpre profesor seznam kandidatov, so občutki naših dijakov zelo mešani. Večina jih moli ali pa vpije k Bogu: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil!« Nekateri premišljujejo, če je profesor mogoče podkupljiv.

Nekaterim se še ni zgodilo, da ne bi znali odgovoriti na zastavljeno vprašanje, drugi razmišljajo, zakaj so vedno vprašani ravno tisto, česar ne znajo, tretji pa profesorja pošiljajo na razne počitnice.

Zanimivo je vedeti, kaj delajo dijaki med zanje dolgočasnimi urami. Veliko jih pravi, da lahko berejo najstniške revije, nekateri seveda zabušavajo ...

Sedmo vprašanje se nanaša na pošto med testi, ki jih ubogi dijaki morajo pisati, če ne poznajo pravilnega odgovora.

Zadnje petkove ure vsi dijaki prebijejo z možgani na »off« in »čivavo na straži«, ko razmišljajo tem, kaj bodo počeli med vikendom.

Deveto vprašanje se dotika dijakovega odnosa do profesorja. Mnogi si želijo, da bi jih pustili pri miru, spet drugi si mislijo svoje in previdno molčijo ter ga ignorirajo, tretji (manjšina) pa mislijo, da so gotovo sami krivi za profesorjevo nejevoljo.

Pri desetem vprašanju nekateri zatrjujejo, da so zadovoljni, če se kaj takega zgodi, drugi pa se sprašujejo, če se ne bi morali oni njej prilizovati.

Na enajsto vprašanje so odgovorili vsi anketiranci. Osemnajst jih pravi, da jih misel na potovanje sploh ne potolaži, drugi pa se s tem ne strinjajo in s prijazno obalo na Kapriju kar uspešno pretentajo čustveno stanje razočaranja.

S tem je bilo konec uradnega spraševanja vesti. Zdaj pa k bolj sproščujočim temam – pravim izletom.

Tu so odgovori na dvanajsto in petnajsto vprašanje tako različni, da v 35-ih anketah preberemo tudi 35 različnih odgovorov. Pač pa dijake na potovanjih največkrat financirajo starši, neusahljivi pritok bogastva, zato največkrat potujejo skupaj z njimi.

Za konec vam želimo le še čimveč skokov čez plot naše male domovnice ter čimveč lepih spominov in fotografij iz še ne osvojenih predelov Modrega planeta.

Tri zagrete maturantke

Nekateri sploh mislijo samo na igrišče ...

Kalispera, Ellas - Jasas, Ellas

Počitnice so se lani avgusta že bližale koncu, vendar je bil pred nami še maturantski izlet. Nekega jutra smo pristali sredi avtobusa, polnega bodočih maturantov dveh razredov dveh gimnazij: naše in novogoriške. Še relativno zgodaj zjutraj smo prispeli v Benetke, kjer smo se že lahko začeli navajati na obilico prostega časa in počasnejši (grški) ritem življenja. Po vseh potrebnih (in nepotrebnih) formalnostih smo se vkrcali na ladjo in se podali na raziskovanje. Ob izplutju smo trajekt Erotokritos že dobro poznali.

Sledila sta skoraj dva dneva plovbe po Jadranu. Kaj kmalu smo ugotovili, da Erotokritos nima obljubljenega diska, kina, »bazen« pa je bil pravzaprav velik le $3 \times 3 \times 3$ m (pa še brez vode), tako da ... Najti smo si morali drugačne oblike zabave. Nekateri so poskušali že vnaprej nadomeščati premalo ur spanja, drugi so si sredi ladijskega hodnika privoščili od doma prinešeno malico, tretji so od nekod privlekli karte (tudi gospod Vovk in naš novopečeni ravnatelj z ženo so pridno kartali, tako da z njimi ni bilo niti najmanjšega problema), kar nekaj sošolcev pa se je nastavljalo soncu na krnu ladje in opazovalo izredno zanimivo okolico: morje in ... morje. Nekaj delfinov pa smo vseeno videli! Sledila je noč. Nekateri so spali na hodniku, drugi v kabini, ostali pa spali sploh niso. Naslednji dan smo ponovno zagledali koptno!

Po zelo napornem dvodnevem vrtenju jezikov in kart smo pozno zvečer drugega dne končno stopili na grška tla. Iz pristaniškega Patrasa so nas nekako pripeljali do Delfov, kjer so nas raztovorili kar v postelje. Šele zjutraj smo ugotovili, da smo pravzaprav spali v tretjem nadstropju od zgoraj navzdol ... Po ogledu slavnega preročišča smo zopet sedli na naš dvonadstropni, z zelo dobro klimo opremljeni avtobus (uaaa - luksus!) in se odpeljali proti Atenam. Na vseh vožnjah z avtobusi je bilo prav nenavadno tiho - vsi smo spali ...

V Atenah smo si najprej ogledali Akropolo z lokalno vodičko. »Šjora« ni bila ravno rosno mlada, njena angleščina pa je bila precej podobna kitajščini (mogoče arabščini). Ko smo si kasneje ogledovali mesto iz avtobusa, njenih razlag spet nismo razumeli, zato je začela govoriti v italijanščini. Le zakaj se tega ni spomnila že prej?!

Sredi Aten smo se pozno popoldan predali vrvežu Plake (starega mestnega jedra) in nakupovanju prvih spominkov za mamo in tata, za brate in sestre, za strice in tete, za ... Sledila je sveta maša v hotelu, nastanitev, razpakiranje, tuširanje in še vse ostalo, kar spada zraven, potem pa še okusna, a izredno začinjena večerja na strehi atenskega hotela.

Po večerji smo se spet strpali v avtobus in zopet smo se odpeljali proti Plaki. Šli smo v neko taverno, da bi si na grškem večeru ogledali nekaj pristnih grških plesov in poslušali grško glasbo (ki smo jo poslušali že od trenutka, ko smo v Benetkah stopili na ladjo ...). Videli smo ploskanje po nogah in trebušno plesalko. Bilo jo je kar zanimivo gledati, kako se zvija okrog naših fantov.

V hotel smo prišli enkrat po polnoči. Mislim, da so se profesorji kmalu odpravili spat, dijaki pa smo se sprehajali iz nadstropja v nadstropje, se pogovarjali, debatirali, zafrkavali, igrali ..., predvsem pa nič spali.

Zjutraj smo se samo Vipavci (goriški gimnazijci so že hiteli proti Zakinthosu) podali na pot proti Korinskemu prekopu (dobrih sto let staremu čudesu) in Epidauros. Tu je zazvenela slovenska pesem. Če povem po pravici: g. Vovk se je najprej postavil z »Gaudeamus igitur«, potem pa nas je neki Italijanček prosil za še eno pesem. Ni bilo druge, še nekaj maturantov se je pridružilo razredniku in tedaj je res zazvenela slovenska pesem sredi Grčije. Privabila je precej poslušalcev, nekdo nas je celo snemal, pozabili pa smo se pozanimati, ali je bil od BBC-ja ali od CNN-a ...

Še isti dan smo se ustavili v Nauplionu, občudovali nekaj ostankov Miken in starega Korinta (kamni, kamni in še enkrat kamni) ter končno prispeli do našega zadnjega hotela v celinski Grčiji. Pred njim je vihrala italijanska zastava, za večerjo smo dobili pašto in se spomnili na Rim. Sledilo je nočno (pravzaprav še večerno kopanje), temu potep po nočnih uličicah in ulicah Korinta, obiskovanje barov, tavern in diskov, ki so nam slučajno zastavili pot ..., Še vedno pa je bilo spanja bolj malo.

Spet smo dobili »continental breakfast« (kruh in marmelada), potem pa smo se odpravili novim dogodivščinam naproti. Ogledali smo si Olimpijo, kjer so se davnega leta 776 pred Kristusom začele olimpijske igre, danes pa tam prižigajo olimpijski ogenj (s pomočjo sonca, kot nekdanj!). Tudi tam smo dobili grško vodičko. Čisto nasprotje od atenske! Prav »štosno« jo je bilo poslušati, kako govori. Počasi, zelo počasi razlaga, potem pa na hitro zaključi. Vseeno se je njeno angleščino dalo prav lepo razumeti.

Iz Olimpije se nam je že mudilo proti Kiliniju, odkoder smo se s trajektom

prepeljali na Zakinthos, čisto zadnji cilj v Grčiji na našem maturantskem izletu. Polni pričakovanj in upanj na uresničitev naših želja po zabavi smo pripluli ... In zabava se je lahko pričela! Ostala sta nam še dva dneva in – kar je bilo še pomembnejše – kar tri noči!

Prvi večer (ki se je zavlekel pozno v noč in – vsaj nekaterim – celo v zgodnje jutro) smo se po večerji (grški ali pa kar navadni) odpravili ogledovat nočno življenje v Laganasu, turističnemu kraju na

Zakinthosu. Preverili smo vse bare, preizkušali vse diskoteke in si (vsaj od zunaj) ogledali vse trgovine in trgovinice, posejane na dober kilometer dolgi ulici.

Proti jutru je vedno več maturantov omagovalo in odhajalo spat v hotel. Najbolj zagreti so si pred spanjem privoščili še zajtrk. Dneve smo preživljali vsak po svoje: za kopanje v neverjetno plitvem

morju z izredno dolgo peščeno plažo, za dremanje v hotelski sobi in načrtovanje prihajajoče noči; za nakupovanje spominčkov, za ohladitev v hotelskem bazenu ... Dejavnosti se kar ni manjkalo!

Večer in noč sta bila enaka (ali vsaj zelo podobna) kot dan prej. Le število ponočnjakov je iz noči v noč raslo ...

Tudi naslednji dan je bil v glavnih značilnostih enak prejšnjemu. Popoldan se je večina odpravila na brezuspešno iskanje vsaj kakšne želve caretta-caretta. Namesto želv smo našli zelo lepo plažico na bližnjem otočku ter uživali v soncu in morju ...

Ko se je začelo večeriti, smo spoznali kruto resnico: naš maturantski se brezpogojno bliža koncu. Vodička nam je namreč dala še zadnja navodila, kako se bo odvijal naslednji dan. Hoteč pozabiti to kruto dejstvo, smo se še zadnjo noč podali na ulico. Zabava se je nadaljevala in nadaljevala, nekateri so zgodnje jutranje ure izkoristili za še zadnje nočno in zadnje kopanje nasploh. Celo noč in navsezgodaj zjutraj je tudi potekalo pakiranje in še zadnje priprave za slovo od Grčije.

V petek zjutraj smo se, nekateri kar po neprespani noči, še zadnjič zložili na grški avtobus, ki nas je odpeljal na letališče. Seveda smo bili spet prezgodnji, letalo pa je zamujalo. Končno smo se le vkrkali. Oglasil se je pilot in nam povedal, da bomo v dobri uri in pol iz 40°C v senci prišli na 18°C v megli. O, ljuba Ljubljana!

vsa žlahta. Po
»Waw, gremo

Strinjali smo
smo bili že nekaj
maturantje v

Na Brniku nas je čakala kruta resničnost in
pristanku je bilo od nekoga slišati:
nazaj v Grčijo!

se. Vendar pa
dni kasneje resni
šolskih klopek ...

Tatjana
Velikonja

Našim profesorjem in delavcem šole

Uspešnicam na pot...

Najnovejši hiti pravzaprav niso več vsi tako zelo novi. Nekateri so doživeli premiero na šolskem miklavževanju l. 1998, ostali pa na našem maturantskem plesu letos aprila.

Maturantje

msgr. Vinko Lapajne

Čuki: Krokodilčki

Nova šola, to je prava stvar
malta, pesek, to je božji dar
glej ga, glej ga – Vinko naš židar!
Še spat ne more, ker želi si da:
Torto za rojstni dan
mi mu zdaj podarimo
svečke upihnil bi rad,
da nagnal nas bo spat.

Al' žuriral bi rad,
al' brevir bi šel spat,
saj ne zna godrnjat,
pravi sam: 'Mam vas rad.
'Mam vas rad.

Zdaj se sam potika naokrog
brez vseh svojih čudežnih otrok.
Oni pa pod strešniki leže
in zmišljujejo si pesmice.

Vse najboljše za te
ti z zamudo želimo
zdravja, sreče in vse
kar želi si srce. (2x)

g. Andrej Vovk

Valentin Vodnik: Slovenska zgodovina

Bridka žalost me prešine,
ko se spomnim zgodovine,
Vsem dijakom nepoznane,
njemu za veselje dane.

In ko ura nam odbije,
dobra volja nas oblije,
kdo bo še po tebi vprašal,
kdo se z znanjem bo ponašal,
Kako dijak za dijakom gine
pred hudim testom zgodovine.
Štiri leta pregarana,
dijakom za veselje dana.

prof. Vladimir Anžel

Simon Gregorčič: Nazaj v planinski raj

V Vipavi biva zdaj,
v deželi rajski mili,
navzgor v službi sili.
Nikar odtod, nikar,
ne vprašajte, zakaj.

Zlatih dni spomine,
te fizične miline,
po njih srce nam gine,
saj fizike je sin.
Le nazaj, o le nazaj,
nazaj v atomski raj.

g. Stanko Fajdiga

Melodija: Hej, brigade

Ljubi Stanko, pobiti,
naše parčke razbiti,
razbijalce moralnih vrednot.
O, saj ti si pravica,
naša zvezda vodnica
paragrafov škofijskih si vzor.

Dragi Stanko, ne skrbi,
tvoji fantje so vrli,
semeniščnikov vsak dan je manj.
Imajo rade jih punce,
mlade, lepe ku sunce,
zanje šola vipavska je raj.

prof. Nataša Sever

Janež Menart: Jaz in ti

Pred tablo sam stojim
in v Natašo pred seboj strmim.

Ko ta prvič slišim kak izraz, vprašam se:
Zakaj glih jaz?

Zamišljeno me zro oči in vprašajo:
What means probably?

In trezno pravi ji moj jaz:
Jaz nisem ti, ti nisi jaz.

Jaz sem se jaz, ki se mu zdi,
da angleščine v glavi ni.

prof. Marija Jelen

France Prešeren: Povodni mož

Od nekdanj lepe so slavistke slovele,
al hujše od nje bilo ni nobene.
Nobene dijakom tako zagrenjene,
v času nje ure, ko ona se žene.
Dijake je dolgo vodila za nos,
med njimi ni tazga, ki bil bi ji kos.
Jih dokaj jo prosi, al ona odlaša,
usa živčna se brani in ne odlašuje,
izgovore nove si spet izmišljuje.

prof. Sonja Černigoj

France Prešeren: Lepa Vida

Lepa Sonja je pred tablo stala,
pred tablo stala in po njej pisala.
Obrne se in pogleda
Ježa ino Lutarja, seveda.
Uroš, pravi, zakaj si tak?
To boš moral čez en teden znat.

Uroš jo pogleda ino pravi:
kaj bi znal,
kaj bi znal,
ko sem deklini svoji srček dal.

Lepa Sonja ga pogleda ino pravi:
Če ti v srcu dobro je,
to še ne pomeni,
da z glavo ne boš pri stvari.
PAZI, Uroš, pazi dragi,
da ti dekle pameti ne ustavi.

Odkar sem fra le nuvole, ji pravi,
tudi če mi dekle pamet ustavi,
tudi če me kdo s kolom udari,
jaz pri italijanščini ne bom pri stvari.

g. Janez Zupet

France Prešeren: Pod oknom

*Sonce sije,
Janez brije norce že iz nas.
Njemu znane latinske drame
zdijo se nam španska vas.*

*Ti si kriva, ljubezniva
slovnica neusmiljena.
Ti greniš nas, ti učiš nas,
zapletena je latinščina.*

*Janez mili, mal se usmili,
naj se javi, kdor kaj zna.
Participus, absolutus,
to besede so gorja.*

*Up mi vzdigni, mi kaj namigni,
govoriti se ne boj.
Sonja ti, pomagaj mi,
zagotovi moj latinski obstoj.*

čistilke in kuharice

Melodija: Clementine

*Tam v kuhni,
skor ku v lukni,
živijo naše kuharce
dolgi noži, žlice, vilce
njihovo orožje so.*

*In hitijo, se potijo,
kalorije zniževat,
da naslednjič,
ne bodo rekli,
da dijakom se v šoli spi.*

*Tud čistilke vedno pridno
v letnikih pometajo
in se trudijo,
da v razredih pajčevin
več ne bi bilo.*

prof. Irena Breščak

Melodija: Kam so šle vse rožice

*Kam so šle vse rožice, tebe so zagledale
in so vse usabnile, minulo leto.
Od kod so vse bakterije, šolo so preplavile
in nas okužile in nas okužile.*

*Kam so vsi dijaki šli, al' preglede imajo vsi
kam so vsi dijaki šli, v Marjanco pit so šli.
Kam so vsi dijaki šli, Rajkov bram okupirali
in so bakterije eliminirali.*

Profesor latinščine:

»V petek, po šolski nalogi bomo spraševali. Upošteva se tudi tretja lekcija.«

Razred:

»Ma, neeeee!«

Profesor:

»Ja, kaj pa mislite, čas gre naprej...«

Dijakinja sama pri sebi:

»... in mi z vami! Zavarovalnica Latinščina na ŠGV ...«

Pri psihologiji profesorica razlaga o samodejavnosti: »Pomembna je svobodna volja ...«

Utesnjeno razpoloženi di(v)jak: »... svobodna volja pri pouku na žalost odpade ...«

Profesor med razlago o tridimenzionalnem koordinatnem sistemu: »Na osi x leži neskončno točk, na osi y leži neskončno točk, na osi z je ravno tako neskončno točk. Koordinate točke A so torej?«

Zmedena dijakinja sama pri sebi: »Neskončno na kubik?«

... da se na počitniškem tednu na Ligu dijakinje in dijaki ŠGV pripravijo, češ da je Bog najprej ustvaril moškega in šele potem žensko. Iz tega so sklepali, da so moški poskusni odlitki, ženske pa prave umetnine. Voditelji pa se samo smejiijo ...

Ko je Cankar nekoč odhajal iz gostilne, je kar iz veže pljunil na hodnik. Na nesrečo je prav tedaj mimo šla »fina« gospodična, ki jo je to tako razburilo, da je pisatelju zabrusila: »Izmeček izmečka!«

Cankar je mirno sklanjal dalje: »Izmečku izmeček.«

Angleški pesnik Byron je rahlo šepal in ga je zaradi tega že vsako namigovanje razžalostilo. Vsakomur pa je vedno poskušal vrniti milo za drago.

»Kako kaj gre?« ga je nekoč z zlobnim poudarkom vprašala nekoliko škilava dama.

»Kakor pač vidite!« je zasikal občutljiv pesnik.

Ko je španski pisatelj in pesnik Blasco Ibanez obiskal manjšo gimnazijo, mu je profesor predstavil najbolj nadarjene fante in ga prosil, naj jih kaj vpraša.

»Kdo so bili največji pesniki na svetu?« je vprašal najbližjega dečka.

»Homer, Vergil, Dante in Vi, samo da nisem dobro razumel vašega imena,« je v svetem spoštovanju izjavil deček.

Variacije na tisoč in en latinski način

Ker naj bi bili kot četrtošolci pač obvezni obvladati latinski jezik in se s tem »klasično izobraziti«, vam v nadaljevanju želimo pokazati, kaj naj bi to sploh pomenilo. Obstajajo namreč neki pregovori o umetniški svobodi ...

No pa kaj bi govorili po ovinkih, raje preidimo k stvari.

Nekega lepega dne, ko smo se polni energije, upanja in mladostniškega zanosa posedli v klopi, nam gospod profesor Janez Zupet naznani bližajoči se test iz latinskega jezika. Večine med nami to oznanilo sploh ni pretreslo, saj smo se zanašali na tri (takrat še bodoče) maturantke latinščine. Ampak nihče izmed nas ni pomislil na sledečo možnost (ki bi za nas mogoče bila obstajala le v dosjelih X).

Ura odzvoni in v razredu se pojavi profesor: »No, danes pišemo latinsko nalogo. Polovica ostane tukaj, drugi v skupno sobo. Usedite se v vsak drugi stol.« K popolni grozljivki sta manjkali le še različici A, B, ampak očitno je profesor vedel, da to že presega naše zmogljivosti. Že sama najava nas je močno pretresla, kmalu pa je šok dosegel že tako stopnjo, da se je po razredu slišalo le še pritajeno smejanje ob branju nam nerazumljivega besedila:

PAZI! BESEDILO JE TEŽKO BERLJIVO, PRIPOROČAMO GA LE NAJBOLJ IZOBRAŽENIM! (to smo seveda mi)

Sv. Jurij in kraljična

Georgius tribunus, genere Cappadox, pervenit quadam vice in provinciam Libyae, in civitatem, quae dicitur Silena. Iuxta quam civitatem erat stagnum instar maris, in quo draco pestifer latitabat. Qui saepe populum contra se armatum in fugam converterat flatuque suo ad muros civitatis accedens omnes inficiebat. Quapropter compulsi cives duas oves sibi cottidie dabat et eius furorem sedarent, alioquin sic muros civitatis invadebat et aerem inficiebat, quod plurimi interibant. Cum ergo iam oves paene deficerent, maxime cum harum copiam habere non possent, inito consilio ovem cum adiuncto homine tribuebant.

Naj vam najprej pokažemo pravi prevod tega teksta:

Tribun Jurij, po rodu Kapadočan, je prišel v provinco Libijo, v mesto, ki se imenuje Silena. Poleg tega mesta je bilo jezero, v katerem se je skrival kužen zmaj. In ta je pogosto zapodil v beg ljudi, ki so se oborožili proti njemu, s svojim dihom je vse okužil, zato so mu bili meščani prisiljeni dati vsak dan dve ovci, da bi pomirili njegovo jezo, sicer je zmaj napadel mestno obzidje in zastrupljal zrak, da so mnogi umrli. Ker je ovc že zmanjkovalo, še zlasti ker jih niso mogli imeti v obilici, so sklenili, da bodo odslej darovali ovco s človekom.

Kaj se je to uro podilo po možganih našemu razredu, bi bilo težko razložiti. Vsemogočni četrtošolci so ubogega Jurija najprej preimenovali v Gorgija, potem pa ga skoraj poročili s Kapadocijo. V vednost ostalim; to je pokrajina, ne pa oseba ... To pa je bil šele začetek, kajti vrli dijaki, ki smo se držali čim dlje pravilom latinske slovnice, slovarju in podobnim pripomočkom, smo ovco preprosto zamenjali z

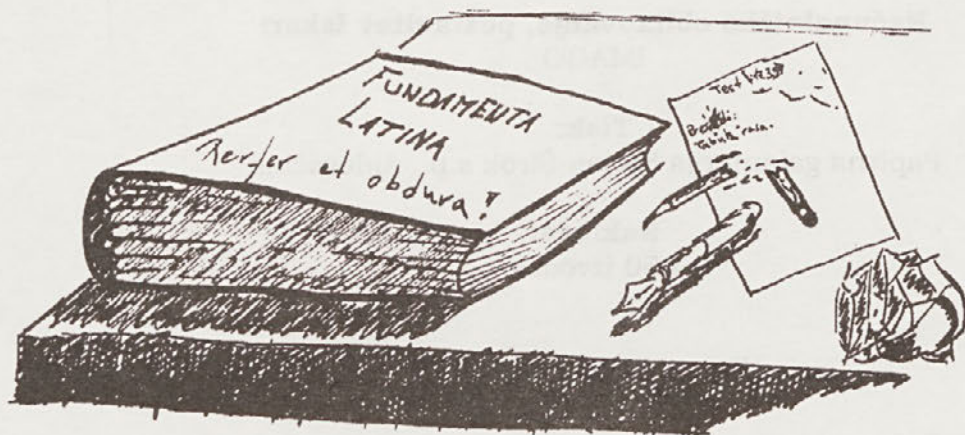
jajcem. V slovarju se ti dve besedi razlikujeta le po končnici, v prevodu pa to lahko za sabo povleče celo verigo dogodkov. Meščani Silene namreč odslej niso več darovali ovc, ampak so zmaju žrtvovali dve jajci, da je lahko sedel na njih. Kaj se je izvalilo iz njih, prevajalci ne vemo. Od tu naprej ni daleč naslednja razlaga: »Ko so torej jajca pošla, niso smeli več imeti kopij.« Verjetno se je pri tem stavku še tako izkušen jezikoslovec, kot je naš profesor, moral precej mučiti, da bi odkril povezavo med kopji in jajci ... seveda pa niso vsi dijaki metali zmaju jajc, nekateri so k ovci privezali človeka, drugi pa so ovce razdelili med ljudi. Po mnenju nekaterih so meščani sklenili postaviti navaden ovčji hlev, da bi v njem preživel zmajevo besnenje. Našel pa se je tudi ta prevod, ki z besedilom samim nima dosti skupnega: »V jezero so pogosto metali ljudi, ki se niso hoteli vrniti, potem ko so zbežali v vojsko. Medtem ko so to počeli, so iznajdljivci vsakodnevno skozi mestni zid kradli ovce in jih spravljali v koše. Ker ni bilo mogoče, da bi nekdo imel toliko ovc v hlevu, so si jih med sabo razdelili.«

Konec ure je bil neizogiben in morali smo oddati naše prevode. Od tu naprej smo iz zanesljivih virov izvedeli le to, da se je profesor ob branju naših izdelkov nasmejal, kot že dolgo ne. (In ob dejstvu, da nas čaka matura, verjetno tudi zjokal).

Naslednjo uro latinščine smo se nekaj časa še smejali, potem pa smo obstali povešenih ust: 1, 1, 2, 1, 2, 2, 1, ... (to ni športna napoved!).

Očitno nihče ne razume neomejenosti prevajalčeve svobode.

Maturantje

PS: Še vedno ne vemo, zakaj je zmaj potreboval jajca ...

Malo bolj za šalo kot za res

Iskre so ustvarili

Uredniški odbor

Katarina Babič
Irena Mislej
Sonja Puc
Luka Budin
Matej Batič

Mentorica:

Prof. Tatjana Božič

Lektor:

Janez Zupet

Likovne izdelke so prispevali:

Gregor Bajc
(strani: 3, 16, 18, 19, 21, 26, 28, 35, 43, 46, 59)
Maja Martinuč
(strani: 17, 20, 22, 33, 34)

Obdelava ostalih fotografij in naslovnice:

Matej Batič

Križanko je sestavil:

Andrej Praznik

Računalniško oblikovanje, postavitve Isker:

IMAGO

Tisk:

Papirna galanterija Stojan Širok s.p., Ajdovščina

Naklada:

650 izvodov

Vipava, september 1999

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

Avtorica pesmi Kaj dela voda na zadnji strani je Adrijana Mikuž.

KAJ DELA VODA?

Kaj dela voda, ko pada z neba?

Rosi,
prši,
dežuje,
pere,
lije,
sneži.

Kaj dela voda, ko teče?

Izvira,
žubori,
poskakuje,
se vrtinči,
drsi,
se razcepi,
se zbira,
drvi,
naplavlja,
poplavlja,
spodnaša,
ponikne,
se izliva,
valovi.

Kaj dela voda, ko se pelje po žlebu?

Šumi,
klokota,
ropota,
šepeta.

Kaj dela voda, ko se spreminja?

Zmrzuje,
ledeni,
se topi,
hlapi,
se zgoščuje.

In kaj še dela voda?

37.014.77

Šolsko glasilo
KNJIŽNICA

ISKRE

Inv.št.
19127

Škofljska gimnazija

Semenišče Vipava

ODŽEJA!